

AVOCATUL POPORULUI

RAPORT

de activitate pentru anul 2025

rezumat

București
2026

Cuvânt introductiv

***Domnule Sorin-Mihai Grindeanu, Președinte al Camerei Deputaților,
Domnule Mircea Abrudean, Președinte al Senatului,
Doamnelor și domnilor deputați și senatori,***

Anul 2025 a marcat o creștere a numărului de petiții adresate Avocatului Poporului și pot fi identificate trei motive. În primul rând, e vorba de creșterea încrederii beneficiarilor activității noastre în implicarea instituției pentru rezolvarea problemelor pe care le au cu administrația publică locală sau centrală. Încă o dată trebuie spus că Avocatul Poporului are competențe doar în situațiile în care este vorba de nerespectarea drepturilor persoanelor de către administrația publică. Un alt motiv a fost nemulțumirea față de anularea alegerilor din decembrie 2024. Instituția noastră a primit numeroase petiții și a încercat să-i convingă pe cei care ni s-au adresat, atât prin răspunsuri individuale, cât și colective, că într-un stat de drept autoritățile publice au competențe bine determinate, iar legea îi interzice Avocatului Poporului să se substituie altor autorități, în materie electorală existând alte instituții publice cu competențe legale de a supraveghea și de a decide. Având în vedere însă că petiții pe acest subiect au fost primite pe tot parcursul anului, credem că nemulțumirea oamenilor i-a determinat să apeleze oriunde pentru a li se face dreptate. În fine, un al treilea motiv care a dus la creșterea numărului de petiții este legat de măsurile de austeritate luate de Guvern și Parlament. Chiar dacă între timp Curtea Constituțională s-a pronunțat prin câteva decizii cu privire la ele, stabilind că sunt constituționale și se înscriu în marja de apreciere pe care guvernele o au la stabilirea politicilor economice, sociale, fiscale, disperarea oamenilor privind consecințele acestor măsuri i-a făcut să revină constant prin petiții la Avocatul Poporului, solicitând intervenția instituției.

Trebuie precizat că și instituția noastră a fost serios afectată de măsurile de austeritate luate în ultima vreme. Bugetul cu care lucrăm a fost tot mai redus, iar Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 ne-a afectat grav în ceea ce privește personalul pe care-l avem. Suntem în situația în care Birouri teritoriale și Centre zonale ale instituției, care ar trebui să funcționeze conform legii, nu pot să o mai facă deoarece nu mai avem personal, în urma pensionării unor consilieri și a imposibilității de a organiza concursuri pentru angajarea altora. Măsurile luate la nivelul instituției pentru continuarea activității sunt la limită și practic funcționăm de luni de zile în regim de avarie. La fel de dificilă este și situația sediilor instituției, atât la nivel central, cât și în teritoriu, deși legea prevede clar obligația autorităților de a pune la dispoziția Avocatului Poporului spații corespunzătoare pentru desfășurarea activității. Toate aceste situații sunt absolut regretabile, mai ales având în vedere că Avocatul Poporului este o instituție de rang constituțional, iar obligația autorităților publice de a asigura Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale este reglementată expres în Constituție.

În ciuda acestor majore neajunsuri, instituția Avocatul Poporului a continuat să-și îndeplinească mandatul atribuit de Legea fundamentală și să fie în primul rând vocea celor fără voce în apărarea drepturilor acestora în relația cu autoritățile publice administrative locale și centrale. Ca întotdeauna, Avocatul Poporului a respectat cu strictețe competențele legale conferite, a acționat ca un mediator, nesubstituindu-se altor autorități publice care au putere de decizie și sancționare. Merită spus încă o dată că Avocatul Poporului din România are, comparativ cu instituții similare din lume, cele mai multe atribuții: primim și soluționăm

petiții, ne sesizăm din oficiu de câteva mii de ori anual, pe diferite cazuri individuale sau de sistem, acordăm audiențe în fiecare județ din țară, avem dreptul să sesizăm Curtea Constituțională cu excepții sau obiecții de neconstituționalitate, putem sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție cu recursuri în interesul legii și putem sesiza, în anumite condiții, instanțele de contencios administrativ.

În acest context, trebuie amintit că în 2025 numărul sesizărilor din oficiu a crescut de asemenea, atât în ce privește cazurile individuale cât și cele de sistem, instituția elaborând și patru Rapoarte speciale pe teme de maxim interes public. De asemenea, precizăm că programul inițiat în 2023 de procese strategice (*strategic litigation*), a continuat cu succes, Avocatul Poporului promovând 25 de astfel de acțiuni în justiție, pe baza legii contenciosului administrativ, imensa majoritate referindu-se la drepturile persoanelor cu dizabilități. Și tot în anul care a trecut, instanțele de judecată s-au pronunțat în celelalte acțiuni inițiate anterior, dând câștig de cauză celor ale căror interese și drepturi le-am apărut. Relațiile și colaborările instituției cu societatea civilă au continuat și s-au intensificat, atât cu mediul academic, cât și în ce privește implicarea noastră în implementarea directivei Anti-SLAPP și în privința punerii în executare a deciziilor CEDO, prin colaborarea constantă cu organizația ACCEPT.

Raportul de față prezintă doar o mică parte din activitatea instituției noastre, subliniind și aspectele pozitive, faptul că am reușit să ajutăm mii și mii de persoane, precum și buna colaborare cu unele dintre instituțiile statului, dar și obstacolele pe care noi înșine le avem de surmontat deseori în relația cu autoritățile publice. Încă o dată dorim să subliniem că activitatea instituției Avocatul Poporului, oricât de diversă ar fi, este efectuată doar în sprijinul oamenilor, așa încât orice încercare de asociere a instituției cu clasa politică este de natură a îngreuna misiunea Avocatului Poporului și, pe cale de consecință, de a aduce deservicii cetățenilor care au nevoie de sprijinul instituției noastre.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, ianuarie 2026

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI

Domeniul drepturile omului
egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale

Domeniul drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap

Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului

Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare

Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe

Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție (Mecanismul Național de Prevenire): Centrul Zonal București, Centrul Zonal Alba, Centrul Zonal Bacău, Centrul Zonal Craiova

Birouri teritoriale:
Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Slobozia, Suceava, Târgu-Mureș, Timișoara

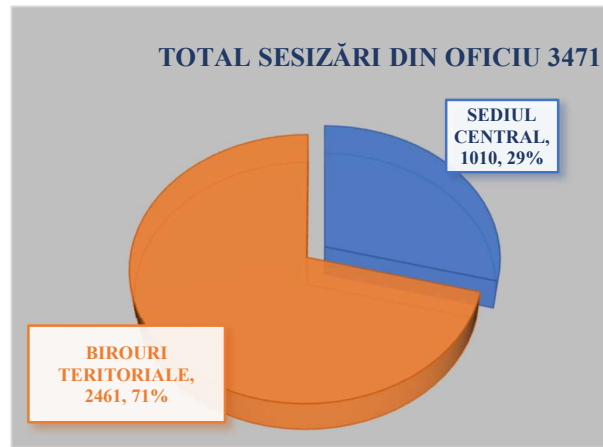
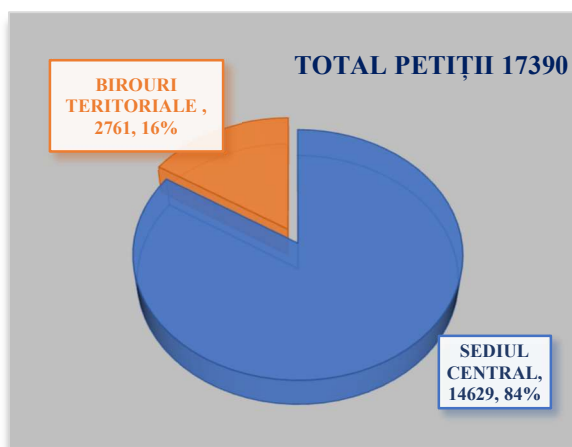
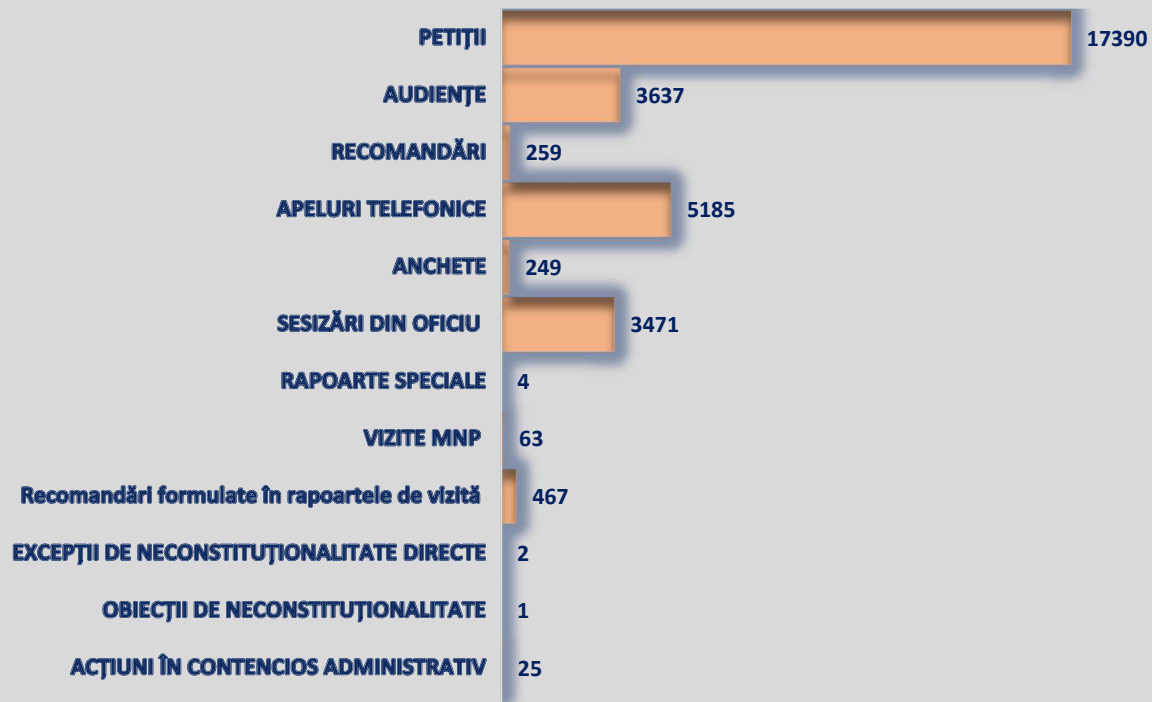
Biroul financiar, salarizare și resurse umane,
Biroul administrativ

Audit Public Intern

Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare: Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic, Biroul analiză acte normative, relații externe și comunicare

VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE

VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE

PETIȚII - BIROURI TERITORIALE

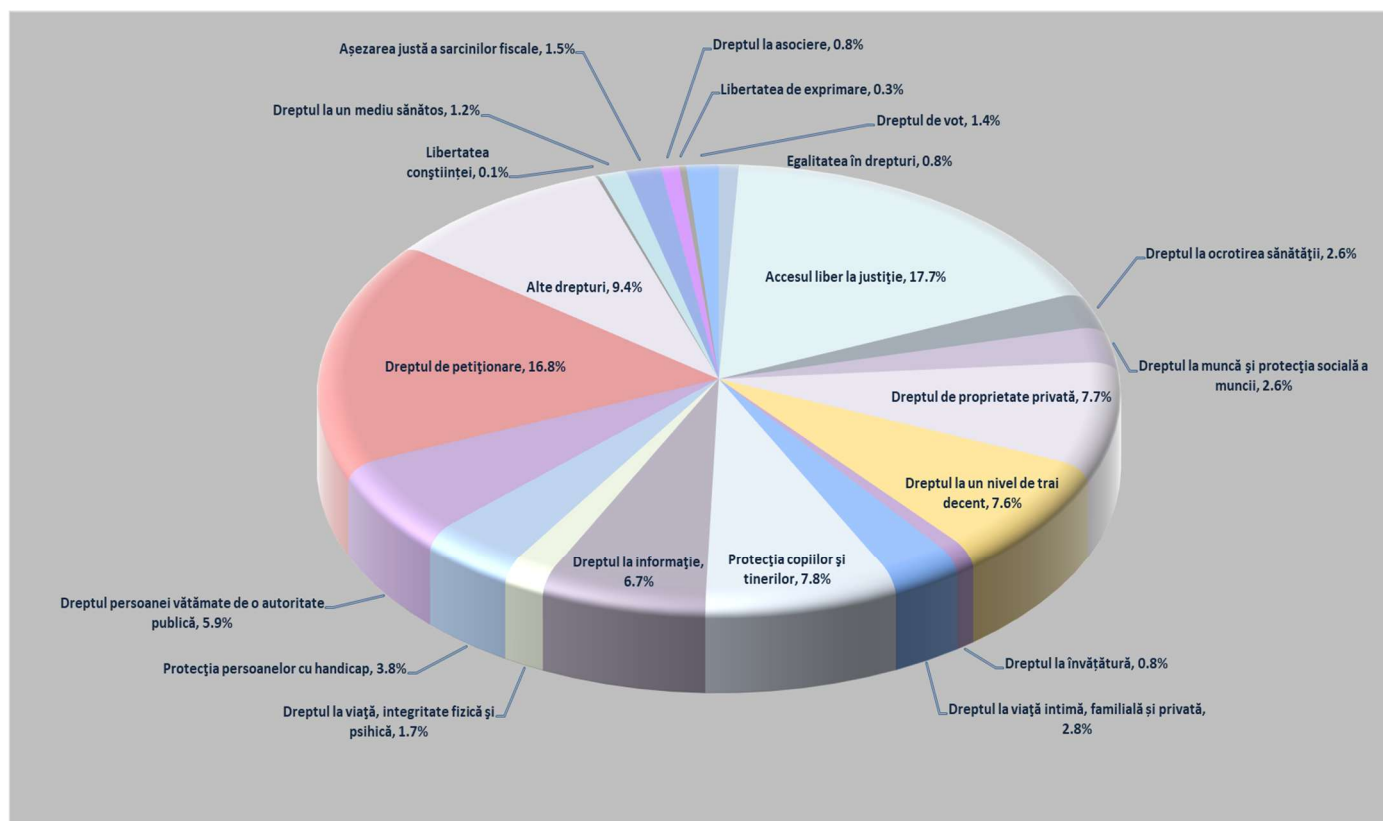
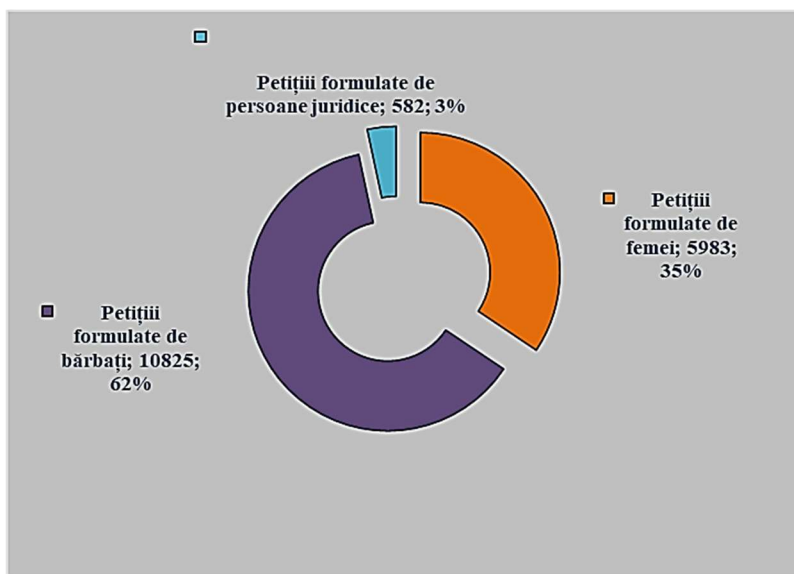
SESIZĂRI DIN OFICIU - BIROURI TERITORIALE

PETIȚIILE ÎNREGISTRATE ÎN RAPORT CU DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE ÎNCĂLCATE

Nr. crt.	Drepturi constituționale	Nr. petiții
1.	Cetățenia (art.5)	6
2.	Egalitatea în drepturi (art. 16)	145
3.	Străini și apatrizi (art. 18)	37
4.	Dreptul de azil, extradare, expulzare (art. 19)	1
5.	Accesul liber la justiție (art. 21)	3073
6.	Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22)	296
7.	Libertatea individuală (art. 23)	1
8.	Dreptul la apărare (art. 24)	8
9.	Dreptul la libera circulație (art. 25)	18
10.	Dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26)	495
11.	Inviolabilitatea domiciliului (art.27)	1
12.	Secretul corespondenței (art. 28)	2
13.	Libertatea conștiinței (art. 29)	26
14.	Libertatea de exprimare (art. 30)	51
15.	Dreptul la informație (art. 31)	1160
16.	Dreptul la învățătură (art. 32)	138
17.	Dreptul la acces la cultură (art.33)	7
18.	Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	451
19.	Dreptul la mediu sănătos (art. 35)	202
20.	Dreptul de vot (art. 36)	237
21.	Dreptul de a fi ales (art. 37)	5
22.	Libertatea întrunirilor (art. 39)	4
23.	Dreptul la asociere (art. 40)	135
24.	Dreptul la muncă și protecția socială a muncii (art. 41)	456
25.	Dreptul la grevă (art. 43)	1
26.	Dreptul de proprietate privată (art. 44)	1345
27.	Libertatea economică (art. 45)	8
28.	Dreptul la moștenire (art. 46)	8
29.	Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	1329
30.	Familia și dreptul la căsătorie (art. 48)	7
31.	Protecția copiilor și tinerilor (art. 49)	1353
32.	Protecția persoanelor cu handicap (art. 50)	677
33.	Dreptul de petiționare (art. 51)	2917
34.	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	1025
35.	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți (art. 53)	22
36.	Așezarea justă a sarcinilor fiscale (art. 56)	255
37.	Dreptul la un proces echitabil (art. 6 din CEDO)	10
38.	Alte drepturi	1478
TOTAL GENERAL:		17390

La totalul de **17390 petiții**, se adaugă **81 de cereri formulate în temeiul Legii nr. 544/2001** privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL I

DOMENIUL APĂRAREA, PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

În anul 2025, la nivelul **Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului** au fost înregistrate un număr total de: **1374 de petiții; 2063 de sesizări din oficiu; 49 de anchete; 79 de recomandări; 190 de participări** la dezbateri, conferințe, simpozioane având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor.

Dintre acestea, la sediul central au fost înregistrate 1130 de petiții, 562 de sesizări din oficiu, au fost efectuate 12 anchete, au fost emise 15 recomandări și 51 de participări la dezbateri, conferințe, simpozioane având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor, iar la nivelul birourilor teritoriale: 244 petiții, 1501 de sesizări din oficiu, 37 de anchete, 64 de recomandări, 139 de participări la dezbateri, conferințe, simpozioane având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor, 174 de audiențe acordate, 481 de apeluri la dispecerat, au vizat posibile încălcări ale drepturilor copilului.

Totodată, au fost realizate 67 **activități de mediatizare** având ca obiect prezentarea atribuțiilor Avocatului Copilului, precum și alte teme incidente protecției și promovării drepturilor copilului.

De asemenea, menționăm că **formarea profesională** continuă a personalului a reprezentat și în acest an o prioritate, sens în care menționăm participarea la următoarele activități:

Pregătire profesională *Aplicarea unei abordări bazate pe drepturile copilului în activitatea Avocatului Copilului*, 19-21 martie 2025, București, Avocatul Poporului și UNICEF România.

Curs pregătire profesională pe tema *Violenței domestice*, organizat de Domeniul drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, 16 iulie 2025.

Cursuri de formare profesională organizate de Centrul de formare APSAP: *Noutăți privind protecția datelor cu caracter personal. Atribuții și responsabilități în sectorul public, Codul administrativ și legislație conexasă, Fonduri Europene, Comunicare*, aprilie 2025; *Inteligența artificială, Administrație europeană, Executare silită, Comunicare, Competențe digitale*, octombrie - noiembrie 2025; *Fonduri Europene*, decembrie 2025.

În plus, la nivelul Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au fost organizate 8 webinare pe teme incidente protecției și promovării drepturilor copilului.

De asemenea, reprezentanții Domeniului apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului fac parte din mai multe **grupuri de lucru/comitete**: **1.** Grupul de lucru constituit la nivelul Agenției Naționale pentru Egalitate de Șanse pentru modificarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și a Ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 146/2018 privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști; **2.** Grupul de lucru pentru Drepturile Femeilor și Fetelor Rome, coordonat de Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse; **3.** Grupul de lucru pentru Combaterea Segregării Școlare, coordonat de Ministerul Educației; **4.** Grupul de lucru privind Datele pentru Copii (UNICEF România); **5.** Grupul de lucru „Eliberarea tuturor prizonierilor și deportaților”, înființat sub egida Formulei de Pace avansate de Președintele Ucrainei - Coaliția internațională pentru returnarea copiilor ucraineni deportați ilegal și strămutați forțat de către Federația Rusă - Bring Kids Back UA; **6.** Comitetul Național de Coordonare al Inițiativei localității Prietene ale Copiilor (UNICEF România); **7.** Comitetul de Coordonare al Proiectului ”România pentru fiecare copil” (UNICEF România).

Alte **activități relevante** ale Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului:

- ◆ Participarea Avocatului Copilului la lucrările Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților;

- ◆ Participare la *Gala performanței elevilor* - Ediția a II-a, eveniment organizat de Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități din cadrul Senatului României, în parteneriat cu Nutribalance SRL (28 august 2025);

- ◆ Prelungirea, prin semnarea unui act adițional, a Protocolului de colaborare cu Asociația SOS Satele Copiilor, având ca scop consolidarea eforturilor ambelor părți în protejarea și promovarea drepturilor copilului;

- ◆ Training național *Abordarea lacunelor în cooperarea multidisciplinară pentru a spori protecția drepturilor victimelor*, organizat de Asociația Pro Refugiu, în parteneriat cu Universitatea București (10-11 iunie 2025);

- ◆ Participare la Atelierul *Creșterea eficienței activităților din administrația publică prin utilizarea soluțiilor de inteligență artificială*, organizat de Institutul Național de Administrație (22 octombrie 2025);

- ◆ Participare la Masa Rotundă de diseminare a rezultatelor proiectului *STARTSAFE! Collaborative Prevention for Students, Parents, and Teachers*, organizată de Asociația Happy Minds (17 noiembrie 2025);

- ◆ Participare la lansarea proiectului *Consolidarea monitorizării, evaluării și participării copilului în politicile privind copiii din România*, dezvoltat în beneficiul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, derulat prin Instrumentul de Sprijin Tehnic al Comisiei Europene și implementat de UNICEF (27 noiembrie 2025);

- ◆ Participare la conferința *Ocotirea interesului superior al copilului - între realitate și deziderat*, organizată de Asociația Justiție pentru Minori (5 decembrie 2025);

- ◆ Participare la evenimentul *Noua Lege privind Ombudsmanul: Amendamente necesare și perspective de adoptare*, organizat de Comisarul pentru Drepturile Omului al Radei Supreme din Ucraina și Centrul pentru Drepturile Omului ZMINA din Ucraina (17 decembrie 2025);

- ◆ Participare la Convocarea structurilor pentru siguranța școlară organizată la nivelul Poliției Române - Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția Siguranța Școlară;

- ◆ Verificarea, la nivel național, a măsurilor luate de autorități raportat la fenomenul determinat de provocarea de pe TikTok numită „Paracetamol Challenge”, precum și a Fenomenului Fobiei școlare.

◆ **Participări la conferințe internaționale:**

Conferința anuală ENOC *Protecția și promovarea drepturilor copilului la sănătate*, 17-18 septembrie 2025;

Webinarul *Procedural rights of migrants and refugee children in legal proceedings*, organizat de Comisia Internațională a Juriștilor, 07.10.2025;

Conferința *Agresiunea brutală a Rusiei împotriva Ucrainei: Războiul prin ochii martorilor*, organizată de ES Ihor Prokopchuk, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în România, în colaborare cu ES Alfredo Durante Mangoni, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Italiei în România, și Institutul Italian de Cultură din București, 19 februarie 2025;

Conferința internațională *Briefing și conținut pentru membrii coaliției internaționale/a II-a aniversare a emiterii mandatului de arestare al CPI*, organizată de reprezentanții Coaliției Internaționale pentru returnarea copiilor ucraineni strămutați și deportați ilegal de Federația Rusă, 13 martie 2025;

Conferința internațională *Negocieri de pace: care sunt perspectivele pentru rezidenții teritoriilor ocupate ale Ucrainei?*, organizată de reprezentanții Coaliției organizațiilor care

se ocupă cu protejarea drepturilor victimelor agresiunii armate împotriva Ucrainei, prin intermediul Centrului pentru drepturile omului ZMINA, 28 martie 2025;

Conferința internațională *Copiii și tinerii ucraineni sub ocupație: ce se poate face pentru a-i împiedica să devină soldați ruși?*, organizată de reprezentanții Coaliției organizațiilor care se ocupă cu protejarea drepturilor victimelor agresiunii armate împotriva Ucrainei, prin intermediul Centrului pentru drepturile omului ZMINA, 15 mai 2025;

Conferința *Kidnapped by Russia's war: the return of Ukrainian children*, organizată de Institutul Diplomatic Român în parteneriat cu Ambasada Ucrainei și Ambasada Canadei în România, 28 mai 2025;

Webinarul internațional privind litigiile în fața CEDO *Detenția imigranților și alternative la detenția copiilor*, organizat de Comisia Internațională a Juriștilor, 28 noiembrie 2025.

CAPITOLUL II

DOMENIUL PRIVIND PREVENIREA TORTURII ÎN LOCURILE DE DETENȚIE - MNP

Prin ratificarea **Protocolului Opțional din 18 decembrie 2002 la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (OPCAT)**, **România** și-a asumat obligația de a înființa Mecanismul național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP). Astfel, în anul 2014, prin OUG nr. 48, s-a stabilit ca instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție, să îndeplinească atribuțiile specifice de mecanism național de prevenire. MNP exercită un **mandat preventiv**, în scopul identificării situațiilor cu risc potențial pentru rele tratamente și consolidării protecției persoanelor private de libertate împotriva relelor tratamente și a exercitării fără discriminare a drepturilor fundamentale.

Activitatea MNP constă, în principal, în: efectuarea de vizite periodice, anunțate sau inopinate (cum sunt majoritatea vizitelor), în locuri de detenție; formularea de recomandări către conducerea locurilor vizitate și autoritățile ierarhic superioare; formularea de propuneri de modificare legislativă; activități de mediatizare a mandatului MNP și pregătirea profesională a personalului care își desfășoară activitatea în locurile de detenție, cu privire la interzicerea torturii și prevenirea relelor tratamente; menținerea legăturii cu Subcomitetul de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT).

MNP cuprinde: Structura centrală, care include și Centrul zonal București și Structura teritorială, alcătuită din 3 centre zonale: ● Centrul Zonal Alba; ● Centrul Zonal Bacău; ● Centrul Zonal Craiova.

Pentru desfășurarea activităților MNP, sunt cooptați și colaboratori externi, în baza unor contracte de prestări de servicii, selectați de către Avocatul Poporului, pe baza propunerilor primite de la Colegiul Medicilor din România, Colegiul Psihologilor din România și de la Colegiul Național al Asistenților Sociali. De asemenea, la desfășurarea activității de prevenire a torturii participă reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale active în domeniul protecției drepturilor omului, selectate de către Avocatul Poporului.

Vizite de monitorizare a locurilor de detenție

În cursul anului 2025, MNP a efectuat **63 de vizite** în locurile de detenție (o parte dintre vizite fiind de verificare a implementării recomandărilor formulate prin rapoarte de vizită anterioare):

- **Penitenciare - 10 vizite;**
- **Spitale de psihiatrie - 7 vizite;**

- Centre pentru persoane adulte cu dizabilități - 13 vizite;
- Unități rezidențiale pentru copii - 9 vizite;
- Cămine pentru persoane vârstnice - 14 vizite;
- Centre de Reținere și Arestare Preventivă - 8 vizite;
- Centre pentru migranți - 3 vizite.

Colaborarea autorităților cu echipele MNP în timpul desfășurării vizitelor

În anul 2025, în cazul majorității unităților vizitate a existat o foarte bună colaborare a conducerii și a personalului cu membrii MNP, atât în timpul vizitelor, cât și ulterior. A fost permis accesul echipelor de vizită în toate spațiile pe care acestea au dorit să le viziteze și au fost furnizate toate informațiile și documentele solicitate.

Au existat însă și excepții. De exemplu, în cazul vizitei efectuate la Secția Psihiatrie din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești, pe tot parcursul activității de monitorizare a existat un dialog permanent cu reprezentanții și conducerea secției de psihiatrie, care au înțeles mandatul MNP și scopul vizitei. În schimb, au fost unele deficiențe în ceea ce privește colaborarea cu conducerea spitalului, singura în măsură să furnizeze anumite informații/documente, acestea fiind furnizate parțial.

O altă problemă întâmpinată de echipele MNP, inclusiv în timpul desfășurării activităților de mediatizare și pregătire personal efectuate la unități din sistemul de asistență socială, a fost necunoașterea prevederilor legale naționale și internaționale în ceea ce privește termenii de *loc de detenție* și *privare de libertate* sau competența MNP în monitorizarea unităților rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, minori și persoane vârstnice.

De asemenea, în contextul în care, în cazul vizitei efectuate la Casa de Tip Familial Calafat-I, județul Dolj, s-a permis accesul în unitate doar după ce a fost anunțat șeful de centru, întrucât angajații se temeau de eventuale consecințe negative din partea acestuia dacă ar fi permis accesul echipei (ulterior, vizita s-a desfășurat în bune condiții), MNP reamintește conducerilor locurilor de detenție faptul că nicio persoană (persoană privată de libertate sau membru al personalului) nu poate fi trasă la răspundere pentru faptul că a colaborat cu echipele MNP.

► În cadrul rapoartelor de vizită întocmite de MNP în anul 2025, au fost formulate **467 recomandări** către unitățile monitorizate și autoritățile ierarhic superioare. **În mare majoritate, recomandările au fost implementate.**

În cazul recomandărilor rămase neimplementate, motivele au fost justificate, în principal, prin: lipsa fondurilor necesare, cadrul legal prin care se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din instituțiile publice sau încheierea de angajamente legale pentru categoria de cheltuieli „bunuri de natura obiectelor de inventar”.

În cazul recomandărilor aflate în curs de implementare, au fost precizate termene de implementare.

MNP va urmări implementarea recomandărilor.

► Pe parcursul anului 2025, **MNP a colaborat cu celelalte domenii de activitate și Birouri Teritoriale ale instituției Avocatul Poporului**, prin efectuarea de anchete în comun și elaborarea de răspunsuri către diverse entități.

În contextul adoptării, de către Consiliul Europei, a Pactului privind migrația și azilul (Pactul) și având în vedere că, prin Planul Național de Implementare a Pactului, instituția Avocatul Poporului a fost desemnată să instituie Mecanismul independent de monitorizare a drepturilor fundamentale în timpul procedurilor de screening și azil la frontieră, membrii MNP, împreună cu membrii celorlalte domenii/birouri teritoriale, au participat la o serie de întrevederi și reuniuni la nivel tehnic, alături de instituții/organizații naționale și internaționale: Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor în Domeniul Migrației; Ministerul Afacerilor Interne; Inspectoratul General pentru Imigrări; Inspectoratul general al

Poliției de Frontieră; organizații neguvernamentale (CNRR, JRS România și Terre des Hommes etc.); Agenția Uniunii Europene pentru Azil; Consiliul European pentru refugiați și exilați. Tot în contextul adoptării Pactului, membrii MNP au participat, alături de membrii ai *Avocatului Copilului*, la webinarele privind drepturile procedurale ale copiilor migranți și refugiați în cadrul procedurilor judiciare, organizate de Comisia Internațională a Juriștilor.

Acțiuni de mediatizare a atribuțiilor MNP, participarea la conferințe, simpozioane interne și internaționale, pregătirea personalului, grupuri de lucru

La stabilirea activităților anuale, MNP are în vedere recomandarea SPT de a pune accent nu numai pe vizite, dar și pe alte activități de prevenire, precum acțiuni de mediatizare (acțiuni de sensibilizare în ceea ce privește prevenirea torturii) (CAT/OP/ROU/1).

► **Pentru sporirea gradului de conștientizare cu privire la prevenirea torturii și a relelor tratamente, dar și la mandatul și activitatea MNP, membrii acestuia au desfășurat, și în anul 2025, o amplă activitate de mediatizare/informare**, adresată atât persoanelor lipsite de libertate, cât și personalului din locuri de detenție și autorităților care au în subordine unități supuse monitorizării MNP, precum și organizațiilor neguvernamentale colaboratoare și colaboratorilor externi.

De asemenea, MNP a colaborat cu Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR), în sensul analizării rapoartelor CNRR privind monitorizarea misiunilor de returnare sub escortă, participarea la întrevederi comune și corespondență referitoare la activitatea Grupului de lucru din cadrul instituției Avocatul Poporului privind monitorizarea respectării drepturilor migranților din Ucraina.

► MNP a desfășurat **activități de pregătire profesională a personalului din unități aflate în competența sa de monitorizare**, pe teme precum: conceptele de tortură și rele tratamente; importanța activităților de prevenire a torturii și a relelor tratamente în locurile de detenție și prezentarea atribuțiilor și activităților MNP, aspecte constatate în vizitele MNP, Raportul de activitate MNP pe anul 2024 etc.

► În cursul anului 2025, membrii MNP au participat (fizic sau online) la o serie de **webinarii, întâlniri, conferințe, simpozioane, organizate la nivel național și internațional** și, în concordanță cu *Liniile directoare privind mecanismele naționale de prevenire*, elaborate de SPT, au urmat, în mod regulat, **sesiuni de pregătire profesională**.

De asemenea, membrii MNP au urmat cursuri organizate de Consiliul Europei, pe platforma HELP.elearning, cursuri organizate de Centrul de Formare APSAP, dar și cursuri pentru obținerea creditelor profesionale, de către specialiștii MNP medici, psiholog și asistent social.

Colaborarea cu SPT, APT, MNP-uri și alți parteneri internaționali

► **Subcomitetul de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT)**

În cursul anului 2025, a avut loc o întrevedere online și corespondență cu domnul Martin Zinkler, membru SPT, raportor de țară pentru România.

Totodată, membrii MNP au participat la evenimente organizate de SPT, pentru mecanismele naționale de prevenire de la nivel global.

► **Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT)**

Cu prilejul vizitei *ad-hoc* în România, desfășurată în perioada 28 aprilie - 9 mai 2025, delegația CPT a avut o întrevedere cu MNP (urmată de corespondență), în data de 28 aprilie 2025, care a vizat aspecte legate de activitatea și personalul MNP, constatări MNP în cadrul vizitelor efectuate în penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă.

► **Asociația pentru Prevenirea Torturii (APT)**

În cursul anului 2025, MNP a participat la evenimentele organizate de APT pentru MNP-uri, precum cel organizat împreună cu Comitetul Național pentru Prevenirea Torturii

(CNPT) din Argentina, pentru lansarea Ghidului pentru mecanismele locale de prevenire a torturii în cadrul demonstrațiilor publice, elaborat de CNPT.

► **Agencia Europeană pentru Drepturi Fundamentale (FRA)**

MNP a participat la întrevederea online privind cooperarea dintre FRA și instituțiile naționale pentru drepturile omului și, la solicitarea FRA, a furnizat informații privind activitățile de monitorizare desfășurate în centrele pentru migranți în anii 2023 și 2024.

De asemenea, MNP a comunicat informații către expertul național în cadrul Rețelei Europene FRANET privind vizitele efectuate de MNP în centrele pentru migranți în anul 2025 și răspunsurile autorităților referitoare la înțelegerile extrateritoriale pentru închirierea unor facilități între state unde persoanele pot fi private de libertate.

► **Mecanisme Naționale de Prevenire - SEE NPM Network**

MNP România este parte a Rețelei Mecanismelor Naționale de Prevenire din Europa de Sud-Est, calitate în care, și în acest an, a menținut corespondență cu membrii rețelei, dar și cu alte MNP-uri internaționale, și a participat la evenimente comune.

CAPITOLUL III

DOMENIUL DREPTURILE OMULUI, EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI, CULTE RELIGIOASE ȘI MINORITĂȚI NAȚIONALE

Activitatea desfășurată de **Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale** în anul 2025 a reflectat angajamentul constant față de respectarea și promovarea valorilor fundamentale care stau la baza unei societăți democratice, incluzive și echitabile. Într-un context social, politic și economic aflat într-o continuă dinamică, drepturile omului, egalitatea de șanse între bărbați și femei, libertatea de conștiință și de manifestare a cultelor religioase, precum și protecția minorităților naționale au reprezentat priorități în activitatea curentă.

În plus, prin acțiunile și proiectele implementate la nivelul domeniului, ne-am propus, în limitele legale și instituționale, să prevenim orice formă de discriminare și să contribuim la menținerea unui climat de respect reciproc, toleranță și egalitate autentică.

Activitatea Domeniului acoperă ocrotirea unei sfere largi de drepturi, dintre care amintim: dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la mediu sănătos, egalitatea în drepturi, dreptul la învățătură, dreptul la liberă circulație, dreptul de petiționare, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, libertatea conștiinței, libertatea de exprimare, drepturi electorale, accesul la cultură etc.

Astfel, în cursul anului 2025, au fost soluționate **1845** petiții, fiind deschise 90 dosare, ocazie cu care s-au făcut demersuri la instituțiile/autoritățile publice reclamate, în vederea asigurării respectării drepturilor și libertăților persoanelor.

De asemenea, au fost efectuate **2 anchete**, în cadrul cărora au fost solicitate lămuriri cu privire la modul în care drepturile și libertățile cetățenilor sunt respectate în cadrul activităților desfășurate de instituții și autorități publice. A fost emisă o **recomandare** adresată autorităților administrației publice pentru luarea de măsuri în virtutea respectării drepturilor încălcate de către acestea.

Domeniul **s-a sesizat din oficiu în 40 de situații**, folosind această pârghie instituțională în sensul identificării problemelor de sistem cu tematică specifică departamentului. Acestea au vizat, printre altele, aspecte din domeniul sănătății și al educației, mediu sănătos, egalitatea în drepturi etc.

Colaborarea cu autorități și societatea civilă și activități de reprezentare externă

În anul 2025, Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale a avut o prezență susținută în cadrul mai multor proiecte guvernamentale și neguvernamentale, care au vizat în esență, următoarele: **1.** Membru cu statut permanent în procesul de elaborare a noii Strategii pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură aferentă perioadei 2024-2027; **2.** Invitat permanent în cadrul procedurii de implementare a Strategiei pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură aferentă perioadei 2024-2027. **3.** Membru cu statut permanent în procesul de elaborare a Planului Național de acțiune pentru prevenirea și combaterea extremismului violent; **4.** Membru cu statut permanent în procesul de elaborare a Planului național pentru conștientizarea crimelor comunismului din România; **5.** Implicare susținută în cadrul procedurii de implementare a Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor romani aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027; **6.** Rolul constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului este acela de a apăra drepturile și libertățile persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, inclusiv prin cooperarea cu societatea civilă, un exemplu de bune practici fiind parteneriatul instituției Avocatul Poporului cu Asociația ACCEPT.

În anul 2025, Instituția Avocatul Poporului, și prin intermediul Domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale, a menținut un dialog constant cu organisme și instituții internaționale, prin corespondență oficială, schimb de bune practici, participare la consultări și mecanisme de monitorizare a drepturilor omului. Astfel, au fost transmise puncte de vedere, contribuții și informații specifice către organizații precum structuri ale Națiunilor Unite, Consiliul Europei, Uniunea Europeană, Rețeaua Europeană a Ombudsmanilor și alte mecanisme internaționale de protecție a drepturilor fundamentale.

Totodată, instituția a contribuit la elaborarea de rapoarte, chestionare și recomandări, având un rol activ în consolidarea cooperării inter-instituționale, promovarea standardelor privind drepturile omului și susținerea mandatului de ombudsman la nivel global.

CAPITOLUL IV

DOMENIUL DREPTURILE FAMILIEI, TINERILOR, PENSIONARILOR, PERSOANELOR CU HANDICAP

Anul 2025 a fost marcat de o **creștere fără precedent a volumului demersurilor** întreprinse în baza competenței materiale a **Domeniului privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap**, pe de o parte, ca o consecință directă a **deschiderii unui număr mare de dosare** în baza petițiilor adresate instituției Avocatul Poporului, pe de alta, ca urmare a multiplicării și rafinării problematicilor adresate de petenți, care ne-au semnalat încălcarea drepturilor fundamentale alături de posibile discriminări, inadvertențe legale și chiar bune practici ale autorităților publice din alte state, care ar trebui luate în considerare de actorii instituționali din România.

Multe dintre situațiile sesizate de petenți au putut fi rezolvate prin **dialog și mediere** cu ajutorul mijloacelor instituționale de care dispune Avocatul Poporului (**anchete, recomandări**), pentru soluționarea altora, impunându-se însă **colaborarea cu Biroul contencios administrativ** din cadrul instituției, întrucât **restabilirea dreptului încălcat nu mai putea fi obținută decât pe cale judiciară**.

Pe ariile de competență materială ale domeniului au fost înregistrate, **în anul 2025, 1414 petiții**, fiind deschise nu mai puțin de **537 de dosare**, în cadrul cărora au fost întreprinse

demersuri către autoritățile publice de resort. De asemenea, au fost deschise **34 de sesizări din oficiu**, unele **sistemice**, altele pentru soluționarea unor cazuri **punctuale** și au fost efectuate **13 anchete**, pentru eficientizarea soluționării dosarelor urgente și pentru clarificarea aspectelor semnalate de petenți. Avocatul Poporului a adresat un număr de **24 de recomandări** în problematici diferite, punctuale sau sistemice.

În anul 2025, au fost date publicității **3 rapoarte speciale** din aria de competență materială a Domeniului privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap: *Raportul special privind fenomenul violenței domestice în România*, *Raportul special privind situația persoanelor vârstnice expuse unui risc mai mare de sărăcie și excluziune socială* și *Raportul special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate*.

În anul 2025, Domeniul privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap a avut o prezență susținută în cadrul mai multor proiecte guvernamentale și neguvernamentale, care au vizat în esență, următoarele: **1. membru în Comitetul interministerial privind monitorizarea implementării Planului de acțiune pentru perioada 2024-2029 pentru executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniul sănătății mintale**; **2. întâlnirea cu reprezentanții Grupului de experți pentru acțiunea împotriva violenței împotriva femeilor și a violenței domestice**, care a avut loc pe 27 octombrie 2025; **3. participare la Conferința internațională Drepturile persoanelor instituționalizate: Monitorizare, justiție și responsabilitate**, organizată de Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități a Senatului României și Centrul de Resurse Juridice.

Drepturile persoanelor cu handicap

În 2025, petițiile privind drepturile persoanelor cu dizabilități au vizat, în principal, **nerespectarea standardelor CEDO în procedura evaluării/reevaluării în vederea încadrării în grad de handicap**; lipsa specializării medicilor din servicii/comisii de evaluare a persoanei adulte cu handicap, raportat la diagnosticele pe care le evaluează; superficialitatea evaluărilor sau conduita inadecvată față de persoana cu dizabilități supusă evaluării; declasarea încadrării în grad de handicap în condițiile menținerii sau chiar înrăutățirii statusului lor medico-social, întârzierea soluționării contestațiilor la certificatele de încadrare.

Drepturile pensionarilor

Cele mai multe petiții adresate de pensionari se referă la aplicarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, mai precis la disfuncții în implementarea unui sistem informatic integrat, acestea și volumul mare de lucrări de la nivelul caselor de pensii generând mari întârzieri în soluționarea cererilor.

Prin petițiile privind acest subdomeniu au fost exprimate critici vizând: întârzieri în soluționarea cererilor de revizuire a pensiei, de stabilire a drepturilor de pensie sau de trecere de la un tip de pensie la altul; maniera în care unele case teritoriale de pensii au procedat la calcularea sau recalcularea pensiilor cu calcularea greșită a punctajului sau neluarea în considerare de către casele de pensii a tuturor documentelor depuse; modul de stabilire a cuantumului pensiei persoanelor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale/deosebite de muncă; dificultăți în obținerea unor adeverințe care să ateste vechimea ori cuantumul salariilor și al sporurilor cu caracter permanent necesare la recalcularea pensiilor; întârzieri în plata drepturilor de pensie stabilite; suspendarea plății pensiilor; refuzul caselor de pensii de a pune în executare hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au stabilit drepturi de pensie; dificultăți în obținerea în România a unei pensii internaționale sau comunitare; comportamentul abuziv al unor angajați ai caselor de pensii.

Raportul special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate a avut în vedere identificarea **deficiențelor în domeniul pensiilor europene/internaționale**, respectiv a soluțiilor de îmbunătățire a situației **cetățenilor români care au efectuat activitate în muncă în străinătate și solicită recunoașterea dreptului la**

pensie. Instituția Avocatul Poporului a fost în mod frecvent sesizată de **cetățenii români care au desfășurat activitate în muncă și au efectuat un stagiu de cotizare în străinătate.**

Drepturile familiei

Cea mai importantă parte a acestei subsecțiuni a Domeniului a vizat **fenomenul violenței domestice** în legătură cu care Avocatul Poporului a soluționat un număr impresionant de peste 200 de sesizări din oficiu, a adresat recomandări și a elaborat un Raport special. De asemenea, instituția a formulat demersuri către Ministerul Educației și Cercetării și ANES, recomandând includerea în *curricula* educațională a unor cursuri sau module privind prevenirea și recunoașterea violenței domestice, în scopul creșterii gradului de conștientizare a tinerilor cu privire la acest fenomen.

Raportul special privind fenomenul violenței domestice în România: începând cu anul 2023, instituția Avocatul Poporului s-a implicat în mod constant în problema cazurilor de violență domestică și de gen, demersurile realizate concretizându-se în **sesizări din oficiu**, care au vizat atât aspecte sistemice, cât și cazuri individuale, oferind date relevante cu privire la **modul cum gestionează autoritățile centrale și locale acest fenomen** complex.

Drepturile tinerilor

În 2025, sesizările din oficiu și petițiile soluționate privind drepturile tinerilor de a se bucura de un regim special de protecție și de asistență a statului în realizarea aspirațiilor lor, au readus în atenția autorităților garanțiile art. 49 din Constituție, unele autorități publice părând să uite că le incumbă obligația de a crea condiții pentru dezvoltarea tinerilor și participarea lor nestingherită în societate. Problematicile analizate de instituția Avocatul Poporului au vizat dificultăți în accesarea reducerilor pentru transport, obținerea unui loc de muncă, încălcarea dreptului la o indemnizație pentru tinerii ieșiți din sistemul de protecție al statului, neacordarea burselor sociale sau de merit, dreptul la demnitate și altele.

CAPITOLUL V

DOMENIUL ARMATĂ, JUSTIȚIE, POLIȚIE, PENITENCIARE

În anul 2025, **Domeniului armată, justiție, poliție, penitenciare** i-au fost repartizate un număr de 4032 lucrări, împărțite pe subdomenii după cum urmează: - armată: **19** de petiții; - justiție: **2286** de petiții; - poliție **420** de petiții; - penitenciare: **1238** de petiții; - altele: **69** petiții,

Totodată s-au efectuat 75 de anchete, care au vizat în principal, subdomeniile Poliție și Penitenciare.

Petițiile soluționate în cadrul domeniului au vizat în principal următoarele aspecte: nemulțumiri ale cadrelor de poliție privind dotarea logistică a poliției, salarizarea și condițiile de muncă; modul și termenul de soluționare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor sau în instrumentarea parchetelor, punerea în executare a hotărârilor judecătorești, modul de îndeplinire a atribuțiilor de serviciu de către executorii judecătorești; condițiile de detenție din penitenciare, în special cele privind hrana, violențele exercitate asupra persoanelor private de libertate de către cadrele din penitenciare, violențele dintre deținuți, neacordarea liberării condiționate și transferul în alte penitenciare; lămuriri solicitate de cetățeni privind procedurile de urmat în diverse cauze judiciare.

Ca și în anul precedent, în cadrul anchetelor derulate la nivelul domeniului, uneori s-a recurs și la audieri online, folosindu-se aplicația Skype.

CAPITOLUL VI

DOMENIUL PROPRIETATE, MUNCĂ, PROTECȚIE SOCIALĂ, IMPOZITE ȘI TAXE

În cadrul **Domeniului proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe** se examinează petițiile privind încălcări ale drepturilor și libertăților cetățenești prin acte sau fapte administrative, de către autorități ale administrației publice și regii autonome, care au ca obiect aspecte legate de proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe.

În cursul anului 2025, au fost examinate **3618 de petiții**.

De asemenea, au fost efectuate **28 de anchete** la instituțiile publice reclamate, au fost emise **5 recomandări**. Totodată, Avocatul Poporului s-a **sesizat din oficiu în 30 de cazuri**.

Proprietate

Sesizările examinate în cadrul activității subdomeniului au avut ca obiect preponderent, și în acest an, aspecte legate de încălcarea dreptului de proprietate privată, acestea vizând, în principal: modul de aplicare a legilor cu caracter reparatoriu în materia proprietății; tergiversarea punerii în posesie; procedura extrem de anevoioasă prin care Agenția Domeniilor Statului pune la dispoziția comisiilor locale de fond funciar terenurile necesare în vederea punerii în posesie a persoanelor îndreptățite; dificultăți cu privire la intabularea dreptului de proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale asupra fondului forestier; tergiversarea adoptării soluțiilor în dosarele constituite în temeiul Legii nr. 10/2001; neactualizarea prin hotărâre a Guvernului a indemnizațiilor lunare de care beneficiază persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri odată cu indexările aplicate pensiilor și celorlalte drepturi de asigurări sociale de stat; neacordarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 154/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice; dificultăți în finalizarea procedurii de expropriere și plata sumelor aferente despăgubirilor persoanelor îndreptățite nici după 11 ani de la adoptarea hotărârii de Guvern de expropriere a imobilelor, din cauza faptului că nu a fost finalizată acțiunea de cadastru sistematic.

Muncă

În ceea ce privește activitatea desfășurată pe subdomeniul muncă, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de petenți, în numeroase cazuri, cu privire la dificultățile pe care aceștia le întâmpinau din partea angajatorilor, atât instituții publice, cât și societăți comerciale, referitor la executarea contractelor de muncă.

De asemenea, și în acest an, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu privire la situațiile prin care se semnalau acte de hărțuire morală la locul de muncă, neadoptarea la nivelul angajatorului a Ghidului de privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, prevăzut în Hotărârea Guvernului nr. 970/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.

La subdomeniul Muncă au fost emise **3 recomandări**: Recomandarea nr. 15/2025, adresată primarului Municipiului Focșani; Recomandarea nr. 55/2025, adresată primarului comunei Mănești și Recomandarea nr. 136/2025, adresată Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Protecție Socială

În cadrul acestui subdomeniu, în cursul anului 2025, au fost analizate petiții care au vizat, în special: numărul redus de locuințe sociale existente, precum și solicitări ale diverșilor petenți de a le fi acordate astfel de locuințe; obținerea de carduri vouchere sociale, de ajutoare pentru încălzirea locuinței; restituirea unor sume către agențiile județene pentru plăți și inspecție socială; problemele rezultate din modul de facturare a energiei electrice și a gazelor naturale, bransarea la sistemul de alimentare cu apă, lipsa furnizării apei calde; nepunere în posesie teren în temeiul Legii nr. 15/2003 privind sprijinul acordat tinerilor pentru construirea unei locuințe proprietate personală; situația persoanelor care trăiesc în anumite așezări informale; probleme privind iluminatul public și infrastructura rutieră etc.

Impozite și taxe

În materia impozitelor și taxelor, în cursul anului 2025, au fost analizate petiții ce aveau ca obiect, în principal, probleme referitoare la: modul de calcul al impozitului/taxei pe clădiri, respectiv al impozitului/taxei pe teren; conținutul deciziilor de impunere privind impozitul/taxa pe clădiri, impozitul/taxa pe teren, respectiv impozitul asupra mijlocului de transport; nemulțumiri legate de respingerea contestațiilor formulate împotriva deciziilor de impunere, popriri, titluri executorii și somații privind executarea silită; - taxe speciale (taxă loc de parcare, taxa de habitat, taxă de salubritate - persoane fizice, persoane fizice autorizate, persoane juridice); condiționarea eliberării anumitor documente de achitarea obligațiilor fiscale etc.

CAPITOLUL VII

ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI

AVOCATUL POPORULUI

La nivelul anului 2025, activitatea birourilor teritoriale s-a concretizat în: soluționarea unui număr de **2761 de petiții**, **2461 de sesizări din oficiu**, efectuarea a **119 de anchete**, acordarea a **3342 de audiențe**, înregistrarea a **4208 de apeluri telefonice** prin serviciul dispecerat, formularea a **179 de recomandări** și **453 de activități mediatizare/colaborare cu alte autorități**, după cum urmează:

- **Biroul Teritorial Alba Iulia:** a soluționat un număr de 90 de petiții, a acordat 166 de audiențe, a înregistrat 226 de apeluri telefonice prin serviciul de dispecerat, a desfășurat 1 activitate mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 271 de cazuri, dintre care 116 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 5 anchete și a formulat 35 de recomandări.

- **Biroul Teritorial Bacău:** a soluționat un număr de 108 de petiții, a acordat 190 de audiențe, a înregistrat 218 apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, s-a sesizat din oficiu cu privire la 62 de cazuri, dintre care 37 au vizat protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 3 anchete și a formulat 9 recomandări.

- **Biroul Teritorial Brașov:** a soluționat un număr de 250 de petiții, a acordat 276 de audiențe, a înregistrat 334 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 78 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 29 de cazuri, a efectuat 20 de anchete și a formulat 5 recomandări.

- **Biroul Teritorial Cluj-Napoca:** a soluționat un număr de 133 de petiții, a acordat 214 de audiențe, a înregistrat 400 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 5 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 365 de cazuri, dintre care 258 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 9 anchete și a formulat 33 recomandări.

- **Biroul Teritorial Constanța:** a soluționat un număr de 84 de petiții, a acordat 164 de audiențe, a înregistrat 360 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 42 de

activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 144 de cazuri, dintre care 113 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 5 anchete și a formulat 8 recomandări.

- **Biroul Teritorial Craiova:** a soluționat un număr de 108 petiții, a acordat 99 de audiențe, a înregistrat 120 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 1 activitate mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 306 de cazuri, dintre care 189 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 10 anchete și a formulat 8 recomandări.

- **Biroul Teritorial Galați:** a soluționat un număr de 215 de petiții, a acordat un număr de 174 de audiențe, a înregistrat un număr de 366 apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 88 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 176 de cazuri, dintre care 108 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 9 anchete și a formulat 9 recomandări.

- **Biroul Teritorial Iași:** a soluționat un număr de 403 petiții, a acordat 270 de audiențe, a înregistrat 267 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 3 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 100 de cazuri, dintre care 53 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 7 anchete și a formulat 10 recomandări.

- **Biroul Teritorial Oradea:** a soluționat un număr de 217 de petiții, a acordat 151 de audiențe, a înregistrat 269 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 12 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 189 de cazuri, dintre care 134 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 12 anchete și a formulat 17 recomandări.

- **Biroul Teritorial Pitești:** a soluționat un număr de 141 de petiții, a acordat 299 audiențe, a înregistrat 121 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 30 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 33 de cazuri, a efectuat 2 anchete și a formulat 5 recomandări.

- **Biroul Teritorial Ploiești:** a soluționat un număr de 501 petiții, a acordat un număr de 569 de audiențe, a înregistrat un număr de 638 apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 146 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 165 de cazuri, dintre care 122 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 15 anchete, a formulat 5 recomandări. De asemenea, au fost derulate în continuare activități de conștientizare în rândul elevilor a drepturilor, responsabilităților minorilor, consecințelor juridice ale comportamentelor agresive, răspunderii juridice a minorilor.

- **Biroul Teritorial Slobozia:** a soluționat un număr de 51 de petiții, a acordat 72 de audiențe, a înregistrat 73 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 13 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu cu privire la 174 de cazuri, dintre care 104 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 4 anchete și a formulat 22 de recomandări.

- **Biroul Teritorial Suceava:** a soluționat un număr de 110 de petiții, a acordat 126 de audiențe, a înregistrat 77 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, s-a sesizat din oficiu în 240 de cazuri, dintre care 117 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 4 anchete și a formulat 6 recomandări.

- **Biroul Teritorial Târgu-Mureș:** a soluționat un număr de 107 de petiții, a acordat 479 de audiențe, a înregistrat 446 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 11 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 85 de cazuri, dintre care 71 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 1 anchetă și a formulat 4 recomandări.

- **Biroul Teritorial Timișoara:** a soluționat un număr de 243 de petiții, a acordat 93 de audiențe, a înregistrat 293 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 23 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 122 de cazuri, dintre

care 79 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 13 anchete și a formulat 3 recomandări.

CAPITOLUL VIII

SERVICIUL CONTENCIOS CONSTITUȚIONAL, RECURS ÎN INTERESUL LEGII, CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI JURIDIC, ANALIZĂ ACTE NORMATIVE, RELAȚII EXTERNE ȘI COMUNICARE

Avocatul Poporului coordonează direct activitatea în domeniul controlului de constituționalitate al legilor și ordonanțelor Guvernului (simple sau de urgență), al unificării practicii judiciare și al contenciosului administrativ, care se realizează prin intermediul Biroului contencios constituțional, recurs în interesul legii și al Biroului contencios administrativ și juridic.

De asemenea, Avocatul Poporului își realizează competențele în domeniul relațiilor externe, al mass-media, al comunicării etc. cu sprijinul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare.

La nivelul Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii au fost analizate și soluționate un număr total de **2147 petiții**, după cum urmează: **2081 petiții** având ca obiect exclusiv declanșarea controlului de constituționalitate al legilor și ordonanțelor, **7 petiții** având ca obiect controlul de constituționalitate, soluționate în colaborare cu domeniile de activitate și birourile teritoriale și **59 de petiții** având ca obiect unificarea practicii judiciare neunitare. Astfel, raportat la anul anterior (când au fost analizate **1418 petiții**), observăm că s-a înregistrat **o creștere de 51,4% a numărului de petiții soluționate**, precum și menținerea constantă a numărului de petiții care abordează aspecte complexe, de interes general, aspect evidențiat de numărul crescut de răspunsuri colective întocmite. (**11 răspunsuri colective**).

Ca o particularitate a anului 2025, creșterea semnificativă a numărului de petiții a fost determinată, pe de o parte, de **utilizarea tot mai frecventă de către petenți a instrumentelor de inteligență artificială generativă, care facilitează redactarea rapidă și voluminoasă a documentelor**, iar, pe de altă parte, de **măsurile de politică fiscal-bugetară și socială cu impact asupra nivelului de trai al cetățenilor**.

Secțiunea 1. Activitatea Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii

1.1. Sesizarea directă a Curții Constituționale

Pe parcursul anului 2025, Avocatul Poporului a formulat un număr de **3 sesizări ale Curții Constituționale** atât în vederea declanșării controlului prealabil de constituționalitate (**1 obiecție**), cât și în vederea realizării controlului ulterior de constituționalitate (**2 excepții**).

Din totalul de **3 sesizări de neconstituționalitate** (obiecții și excepții) ridicate direct de Avocatul Poporului în cursul anului 2025, **1 sesizare** are termen stabilit pentru 4 februarie 2026, iar 2 **sesizări** sunt în **fază de raport**.

Totodată, în anul 2025, au fost soluționate de către Curtea Constituțională **4 sesizări formulate de Avocatul Poporului în perioada 2019-2024. Toate aceste sesizări au fost admise.**

1.1.1. Controlul anterior de constituționalitate

Obiecție de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea art. 425 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (PL-x nr. 120/2022; L67/2022)

1.1.2. Controlul ulterior de constituționalitate

✓ **Excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 25 alin. (4) din Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare potrivit cărora "În cazul condamnării pentru una dintre infracțiunile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța poate dispune ca pedeapsă complementară interdicția de a deține animale pentru o perioadă de la un an la 5 ani.", raportate la art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și art. 35 din Constituție.**

✓ **Excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4^l alin. (5) din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la sintagma „în condițiile prezentei legi”**

1.1.3 Decizii de admitere pronunțate în anul 2025 de Curtea Constituțională cu privire la sesizări formulate anterior anului de referință

În anul 2025, au fost admise patru dintre sesizările formulate de către Avocatul Poporului în anii anteriori, respectiv în anii 2021, 2023 și 2024, astfel:

✓ **Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 229 alin. (32) și (33) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, ridicată direct de Avocatul Poporului și care a format obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1053D/2021.**

✓ **Obiecția de neconstituționalitate având ca obiect Legea pentru modificarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (PL-x nr. 435/2024) contravin prevederilor art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 alin. (2) din Constituție**

✓ **Obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat (PL-x nr. 540/2024)**

✓ **Excepția de neconstituționalitate având ca obiect art. 23 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, în interpretarea dată prin Decizia nr. 10/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept**

1.1.4. Soluționarea petițiilor prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale

În anul 2025, a fost analizat și soluționat **un număr de 2081 de petiții** prin care a fost solicitată sesizarea Curții Constituționale în privința actelor normative apreciate de petenți ca fiind neconstituționale. În plus față de acestea, așa cum s-a precizat mai sus, un număr de **7 petiții** au fost soluționate în urma colaborării cu domeniile de activitate și a birourilor teritoriale, rezultând un **total de 2088 de petiții**.

1.1.5. Sesizarea Comisiilor de specialitate din Parlament

În anumite situații, în vederea soluționării petițiilor s-a impus sesizarea Comisiilor de specialitate din Parlament pentru că au fost identificate fie necorelări legislative, fie necesitatea unor intervenții legislative, privitoare la următoarele:

✓ **amenda judiciară reglementată de art. 13 alin. (4) din Legea nr. 554/2004, care este un mijloc de constrângere procedurală și care instituie o răspundere personală și coercitivă pentru conducătorul autorității, obligându-l să o achite din patrimoniul propriu, deși neexecutarea poate fi generată de personalul de specialitate**

- ✓ analiza oportunității inițierii unei propuneri legislative, în sensul modificării prevederilor Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, prin **redefinirea gradelor de invaliditate, care să permită prestarea de activități profesionale, în raport de diminuarea capacității de muncă.**
- ✓ **omisiunea reglementării aplicării pedepsei complementare a interdicției de a deține animale alături de pedeapsa principală** pentru infracțiunile prevăzute de art. 25 alin. (3) din Legea nr. 205/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ **corelarea salariilor de bază pentru personalul de cercetare cu salariile de bază pentru funcțiile echivalente din învățământul superior**, în aplicarea dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare.
- ✓ **acordarea indemnizației de solidaritate pentru persoanele cu handicap vizual grav, handicap grav și handicap accentuat**, care beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, pentru anul 2025.

1.1.6. Adrese către autoritățile publice

În anumite situații, în vederea soluționării petițiilor s-a impus sesizarea autorităților publice care au competență în a iniția proiecte de acte normative sau de a dispune aplicarea corectă a legii, Avocatul Poporului solicitând acestora următoarele:

✓ Avocatul Poporului a solicitat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale să dispună măsuri pentru ca agențiile județene de plăți și inspecție socială să aplice corect legea, în sensul **nereținerii CASS din veniturile bolnavilor oncologici beneficiari ai programelor naționale de sănătate**, indiferent dacă aceștia realizează sau nu alte venituri

✓ Demersuri pentru soluționarea petiției referitoare la completarea vidului legislativ actual cu prevederi legate de **îngrijirea pacienților la sfârșitul vieții** concretizate prin următoarele activități : •sesizarea Ministerului Sănătății, demers în urma căruia a fost emis Ordinul nr. 634/2025 al ministrului Sănătății privind constituirea grupului tehnic de lucru pentru elaborarea propunerilor de reglementare a îngrijirilor la sfârșitul vieții; •participarea la întâlnirea doamnei Renate Weber, Avocatul Poporului, cu domnul prof. dr. Șerban Ion Bubenek-Turconi, Președinte al Societății Române de Anestezie și Terapie Intensivă (SRATI) și cu doamna prof. univ. dr. Cătălina Poiană, Președinte al Colegiului Medicilor din România, din data de 3 martie 2025, în urma căreia s-a decis constituirea unui grup de lucru pentru elaborarea proiectului de lege referitor la îngrijirea pacienților la sfârșitul vieții; •participarea la elaborarea Proiectului de Lege privind drepturile persoanelor aflate la sfârșitul vieții.

✓ Solicitare către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în sensul analizării oportunității amendării legislației în vigoare, în sensul scutirii beneficiarilor Decretului-lege nr. 118/1990, de la plata CASS.

✓ Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, precum și Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, solicitând **clarificarea situației persoanelor pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap,**

✓ Solicitare adresată Ministerului Educației și Cercetării referitoare la analiza oportunității introducerii în Hotărârea nr. 732/2025 a unei prevederi care să permită acordarea burselor sociale și **elevilor care au tată necunoscut, pentru identitate de raționament juridic.**

✓ Sesizarea Casei Naționale de Pensii Publice în privința contradicției dintre *principiul contributivității, consacrat de Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii și aplicarea în continuare a Ordinului nr. 59/2014 al Președintelui Casei Naționale de Pensii Publice*, demers în urma căruia a fost emis *Ordinul nr. 342 din 5 iunie 2025 al Președintelui*

Casei Naționale de Pensii Publice¹, prin care a fost aprobată Procedura tehnică de transformare a zilelor lucrătoare în zile calendaristice, în vederea determinării stagiului de cotizare realizat de asigurații sistemului public de pensii.

✓ **au fost formulate adrese către domnul Prim-Ministru Marcel Ciolacu, domnul Marian Neacșu, Viceprim-ministru, și domnul Tánczos Barna, Viceprim-ministru și Ministrul Finanțelor**, cu rugămintea ca, în procesul de elaborare a măsurilor adoptate de Guvern în materia emiterii titlurilor de plată și a plății efective a despăgubirilor, să fie avute în vedere o serie de aspecte legate de modul de acordare a despăgubirilor, insistând în mod special asupra necesității stabilirii unor termene concrete care să asigure celeritatea procesului de restituire/despăgubire.

1.1.7 Recomandări

Recomandarea nr. 199/2025, adresată Ministerului Educației și Cercetării referitoare la introducerea acordării bursei sociale în Hotărârea nr. 732/2025 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de acordare a burselor și cuantumul acestora, pentru elevii al căror tată este necunoscut.

1.1.8 Răspunsuri la petiții colective

Având în vedere interesul general și complexitatea problemelor de drept sesizate, precum și numărul mare de petiții având același obiect, în anul 2025, au fost întocmite și publicate pe site-ul instituției Avocatul Poporului un **număr de 11 răspunsuri la petiții colective**.

Cetățenii care s-au adresat Avocatului Poporului cu solicitarea de sesizare a Curții Constituționale în contextul nemulțumirii **față de măsurile legislative adoptate în plan politic, electoral și economic, apreciind că acestea nu răspund în mod adecvat nevoilor sociale și pot afecta exercitarea drepturilor și intereselor lor legitime.**

1.2 Soluționarea petițiilor prin care se solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea unificării practicii judiciare neunitare

În perioada analizată, a fost soluționat un număr de **59 de petiții** prin care petenții au solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Soluționarea petițiilor din analiza cărora se conturează sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție presupune: (i) identificarea dispozițiilor legale a căror interpretare și aplicare a determinat practica judiciară neunitară; (ii) identificarea aceleiași probleme de drept care a primit o soluționare diferită; (iii) sesizarea celor 15 curți de apel.

Din cele 59 de petiții:

a) în 6 dosare s-a impus formularea solicitărilor către curțile de apel de la nivelul întregii țări, în vederea comunicării hotărârilor judecătorești privind practica judiciară neunitară. În urma analizării hotărârilor judecătorești transmise, Avocatul Poporului a constatat că nu sunt întrunite condițiile legale pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

b) într-un dosar, întrucât practica judiciară neunitară se regăsea doar la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Avocatul Poporului s-a adresat instanței supreme.

În urma demersurilor întreprinse, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție ne-a comunicat faptul că, problema de drept în cauză a fost inclusă pe ordinea de zi a ședinței judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal din data de 16 septembrie 2025.

Soluția Înaltei Curți de Casație și Justiție: Cu unanimitate de voturi, judecătorii au concluzionat că practica secției este unitară.

¹ Publicat în Monitorul Oficial nr. 597 din data de 26 iunie 2025

Secțiunea a 2-a Activitatea Biroului contencios administrativ și juridic

Pentru perioada de referință, activitatea acestui birou se prezintă în sinteză, în cele ce urmează. Informările publice cu privire la activitatea biroului se regăsesc pe *site-ul* instituției, la Secțiunea *Activitate contencios administrativ*, indicată pe ani (acțiunile promovate în contencios administrativ și diverse alte activități specifice biroului).

2.1. Analizarea sesizărilor repartizate spre soluționare Biroului contencios administrativ și juridic

La nivelul Biroului contencios administrativ și juridic, au fost soluționate un număr de **413 de lucrări**.

Cu privire la sesizările avute în analiză, acestea au fost examinate și soluționate, prin raportare la legislația incidentă, Constituția României, precum și la jurisprudența instanțelor de judecată, Curtea Constituțională, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, precum și alte convenții aplicabile în domeniul avut în vedere. Răspunsurile formulate au fost transmise, argumentat, petenților în cauză.

Totodată, în cazul unor situații speciale, a fost inițiată o corespondență cu autoritățile publice competente (din perspectiva contenciosului administrativ) în vederea soluționării petițiilor repartizate.

Petiții privind comunicarea de informații de interes public de către alte autorități decât Avocatul Poporului (art. 31 din Constituție și art. 7 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare)

La nivelul biroului, au fost desfășurate și activități referitoare la soluționarea petițiilor privind comunicarea de informații de interes public de către alte autorități decât Avocatul Poporului. Astfel, în cadrul Biroului de contencios administrativ și juridic, s-au analizat și soluționat și petițiile privind nerespectarea dreptului la informației întemeiate pe art. 31 din Constituția României. Cele mai numeroase sesizări privind posibile încălcări ale dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, au vizat nemulțumiri ale petenților legate **fie de lipsa unui răspuns, fie de modul în care au fost soluționate cererile adresate autorităților publice**.

2.2. Promovarea acțiunilor în contencios administrativ în anul 2025

În cursul anului 2025, Biroul contencios administrativ și juridic a formulat un număr de **25 de cereri de chemare în judecată, în contencios administrativ**.

Acțiunile au avut ca obiect anularea totală sau parțială a unor acte administrative (și după caz, a actelor subsecvente/individuale emise în baza acestora), constatarea refuzului nejustificat al autorităților de a-și realiza atribuțiile legale, precum și obligarea acestora de a acorda petenților drepturile legale cuvenite.

Acțiunile au vizat domenii precum: încadrarea persoanelor în grad de handicap, angajarea de asistent personal pentru persoana cu handicap grav stabilirea taxelor de salubritate, acordarea burselor sociale pentru studenți, stabilire a dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, decontarea cheltuielilor de transport, acordare a gratuității transportului urban pentru persoanele beneficiare ale Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, dubla impuneri fiscale constând în perceperea concomitentă a redevenței și a taxei de folosință pentru același teren, eliberarea adeverințelor de salariat privitoare la sporurile cu caracter nepermanent, acordarea indemnizației lunare după ieșirea acestuia din sistemul de protecție specială, emiterea avizelor specifice necesare vânzării imobilelor, schimbarea numelui de familie pe cale administrativă, stabilirea cuantumului tarifului perceput pentru întreținerea locurilor de veci, scutirii de la plata taxei de dezvoltare urbană.

2.3. Soluțiile pronunțate de instanțele de judecată/stadiul de soluționare pentru acțiunile în contencios administrativ formulate în anii 2023 și 2024

În ceea ce privește soluțiile pronunțate de instanțele de contencios administrativ **în anul 2025** pentru cererile de chemare în judecată, formulate de instituția Avocatul Poporului, în numele și pentru petenți, **în anii 2023 și 2024**, acestea au fost soluționate de instanțele competente, după cum urmează:

1. Acțiunea având ca obiect anularea HCL Hărman nr. 4/31.01.2022 a fost admisă de instanța de fond. Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

2. Acțiunea având ca obiect anularea HCL Tecuci nr. 168/22.12.2021, referitoare la stabilirea taxelor de salubritate pentru municipiul Tecuci, instanța a admis pe fondul cauzei acțiunea formulată, hotărârea rămânând definitivă prin respingerea recursului.

3. Acțiunea privind anularea HCL Giurgiu nr. 351/18.09.2029 și nr. 40/13.02.2019 privind stabilirea taxei de habitat pentru un imobil nelocuit. Instanța de fond a admis acțiunea. A fost declarat recurs în cauză, acesta fiind în curs de soluționare.

4. Acțiunea în constatarea refuzului nejustificat al UAT Municipiul Brașov de a atribui un loc de veci beneficiarului unor acte normative cu caracter reparator. Acțiunea formulată a fost admisă atât pe fond, cât și în recurs.

5. Acțiunea cu privire la obligarea autorităților competente în vederea îndeplinirii obligațiilor legale referitoare la stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor (fond funciar). Instanța a admis cererea. Cu apel în 30 de zile de la comunicare.

6. Acțiunea în constatarea refuzului nejustificat al Consiliului Local Municipiul Slatina, referitor la transcrierea unui certificat de căsătorie, emis pentru o persoană transgender. Acțiunea a fost admisă pe fond. Cu recurs în 15 de zile de la comunicare.

7. Acțiunea având ca obiect constatarea refuzului nejustificat al UAT Municipiul Brașov privind atribuirea unui loc de veci unei petente. Acțiunea a fost admisă pe fondul cauzei, iar hotărârea din fond a rămas definitivă prin respingerea căii de atac a recursului.

8. Acțiunea având ca obiect anularea dispoziției privind aprobarea plății indemnizației lunare pentru persoane cu handicap grav, emisă de către primarul comunei Costești - Instanța de fond a admis acțiunea în contencios administrativ. În recurs, instanța a suspendat judecarea cauzei pentru neîndeplinirea de către intimatul reclamant a obligației stabilite în sarcina sa de a depune certificatul de moștenitor care dovedește calitatea sa de moștenitor.

9. Acțiunea având ca obiect anularea dispoziției privind aprobarea plății indemnizației lunare pentru persoane cu handicap grav, emisă de către primarul comunei Costești. Pe fond, instanța a respins cererea de chemare în judecată. Ulterior, instanța de recurs a admis recursul, a casat în tot sentința recurată și, rejudecând, a admis în parte cererea de chemare în judecată.

10. Acțiunea având ca obiect constatarea refuzului nejustificat al primarului comunei Dumbrăveni, județul Suceava, privind compensarea în bani a concediului de odihnă cuvenit și neefectuat de către petentă, pentru întreaga perioadă lucrată, în calitate de asistent personal.

Pe fond, instanța a admis cererea de chemare în judecată. Recursul este în curs de soluționare.

11. Acțiunea având ca obiect constatarea refuzului nejustificat al Primarului comunei Ghimpați, județul Giurgiu, privind angajarea reclamantei ca asistent personal pentru fiica sa, minoră, încadrată în grad de handicap grav cu asistent personal. Instanța a admis în parte acțiunea, obligând pârâta la angajarea unui asistent personal care să asigure minorei în cauză îngrijirea și asistența de care are nevoie. Hotărârea instanței a rămas definitivă, ca urmare a respingerii recursului, ca nefondat.

12. Acțiunea având ca obiect constatarea inexistenței juridice a două acte emise de către Comisia Superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, motivat de

nepublicarea actelor normative în Monitorul Oficial. Acțiunea a fost admisă, însă hotărârea nu este definitivă.

2.4. Soluționarea plângerilor prelabile, nemulțumiri și contestații ale cetățenilor cu privire la acte sau fapte ale autorităților publice

În decursul anului trecut, Biroul contencios administrativ și juridic a soluționat un număr de **50 plângeri prelabile, nemulțumiri și contestații ale cetățenilor cu privire la acte sau fapte ale instituției Avocatul Poporului sau ale altor autorități publice.**

Plângerile prelabile au avut ca obiect, în principal, sesizări cu privire la: dreptul la petiționare, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, nemulțumirea față de modul de instrumentare a unor dosare soluționate de domeniile de specialitate ale instituției Avocatul Poporului, conținutul eronat și legalitatea unor acte administrative, refuzul autorităților de a elibera acte de stare civilă, necomunicarea unor informații de o autoritate publică, care se circumscriu noțiunii de date personale care sunt exceptate de la accesul liber al cetățenilor.

2.5. Managementul dosarelor, aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor de judecată/cercetare penală, în care Avocatul Poporului are calitatea de parte și actele procedurale aferente întocmite în acest sens

În anul 2025, la nivelul Biroului contencios administrativ și juridic au fost instrumentate un număr de **49 de dosare** (dosare nou înregistrate și dosare din anii precedenți, care se află în curs de soluționare în diferite faze procesuale, pe rolul instanțelor de judecată, sau în curs de cercetare la organele competente) pentru care s-au întocmit, după caz, actele de procedură aferente, respectiv: întâmpinări, note scrise; note precizatoare; puncte de vedere; concluzii scrise; alte cereri/note/recurs; reprezentări în dosare; informații, note scrise, și înscrisuri, depuse la organele de cercetare penală/instanțe, în dosarele penale, aflate în soluționare.

2.6. Alte activități

Pe lângă activitățile menționate mai sus, la punctele 2.1.-2.5., în cadrul biroului au fost realizate și alte activități juridice specifice, respectiv: a) întocmire/modificare/completare, după caz, și viză de legalitate pentru toate ordinele, regulamentele, metodologiile sau alte acte emise de către Avocatul Poporului; b) formularea unor puncte de vedere sau note cu privire la diverse acte sau fapte, întocmite la solicitarea Avocatului Poporului; c) avizarea juridică a tuturor protocoalelor, contractelor și a actelor adiționale, încheiate de instituția Avocatul Poporului, precum și a altor acte juridice încheiate de instituție, după caz; d) activități de dispecerat și audiențe; e) cursuri de formare/perfecționare profesională și sesiune de formare interprofesională și schimb de bune practici în materia contenciosului administrativ.

Secțiunea a 3-a Activitatea Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare

Pentru perioada de referință, activitatea poate fi sintetizată astfel:

3.1. Pe plan extern, Avocatul Poporului, adjuncții săi și reprezentanții instituției au participat la reuniuni internaționale, organizate de: Institutul Internațional al Ombudsmanului, Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, Consiliul Europei, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței, Centrul de Cercetare a Ombudsmanului African (AORC), precum și alte instituții europene cu care instituția colaborează.

- *Conferința la nivel înalt cu instituțiile Ombudsman și Instituțiile Naționale pentru Drepturile Omului*, organizată sub auspiciile Președinției luxemburgheze a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei;

- prezentarea și o discuție despre *Raportul privind drepturile fundamentale 2025 al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene*, la care au participat

reprezentanți ai organizațiilor societății civile care participă la Platforma pentru Drepturi Fundamentale a FRA, instituții Ombudsman, organisme pentru egalitate și instituțiile naționale pentru drepturile omului;

- Conferința anuală internațională *Protejarea și promovarea dreptului copiilor la sănătate fizică*, organizată de Rețeaua Europeană a Ombudsmanilor pentru Copii (ENOC) și Avocatul Copilului din Moldova;

- întrevederea online cu domnul Martin Zinkler, reprezentantul Subcomitetului de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT), raportor de țară NPM-SPT pentru România, cu tema *Întâlnire informală MNP*;

- Webinarele cu teme: *Rolul Ombudsmanului în construirea încrederii și soluționarea conflictelor*; *Promovarea drepturilor copilului în 2025 - Rolul instituțiilor Ombudsmanului pentru copii*; *Prezentarea Ombudsmanilor din domeniile financiar, al sănătății și al serviciilor juridice - Consolidarea justiției sectoriale prin intermediul instituțiilor Ombudsman specializate*; *Îmbunătățirea implicării cetățenilor: încurajarea utilizării mai frecvente a serviciilor Ombudsmanului de către cetățeni*; *Sărbătorirea Lunii Femeilor din Africa de Sud - Politici incluzive din perspectiva de gen: un ghid pentru instituțiile Ombudsmanului*; *Prezentarea Ombudsmanilor sectoriali: presă, protecția consumatorilor*; *Maximizarea impactului și a ariei de aplicare: consolidarea influenței și a sferei de acțiune a recomandărilor Ombudsmanului și Înțelegerea cadrului drepturilor omului: integrarea standardelor internaționale în practica Ombudsmanului*, organizate de Centrul de Cercetare a Ombudsmanului African, în colaborare cu Institutul Internațional al Ombudsmanului;

- Seminarul anual al Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței cu organisme de egalitate;

- Simpozionul internațional *Principiile și Practicile Ombudsmanului*, organizat online, de Ombudsmanul din Ontario;

- Conferința 2025 a Rețelei Europene a Ombudsmanilor, cu tema *Susținerea unei Europe bazate pe drepturi*, organizată de Ombudsmanul European;

- Workshopul *Vulnerability Assessments*, organizat de Centrul Internațional pentru Dezvoltare a Politicilor de Migrație.

✓ demersuri la nivelul instituțiilor Ombudsman din Europa, dar și al altor autorități de la nivel european:

- întocmirea răspunsurilor la diverse solicitări/chestionare primite din partea instituțiilor Ombudsman din Europa/ asociațiilor și organizațiilor din care face parte instituția Avocatul Poporului: Institutul Internațional al Ombudsmanului, Institutul European al Ombudsmanului și Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni;

- corespondență cu: Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Comisia Europeană, Ombudsmanul European, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept.

3.2. Pe plan *intern*, amintim:

- evenimentul organizat de Secretariatul General al Guvernului, cu tema *Protejarea spațiului civic*, în contextul Open Gov Challenge;

- evenimentul *Mă auzi?* - *SLAPP-urile care încearcă să ne reducă la tăcere*, organizat de Asociația LiderJust și Programul pentru Statul de Drept în Europa de Sud-Est - Fundația Konrad Adenauer;

- întrevederea Avocatului Poporului cu misiunea OSCE de observare a alegerilor pentru alegerile prezidențiale;

- conferința internațională de închidere a proiectului *TSI (Technical Support Instrument)* - 23RO06 - *Sprijinul în implementarea integrității și anticorupției în sfera*

cadrlui legal din România, inclusiv în reducerea riscului de corupție în domeniul achizițiilor publice, derulat de către Ministerul Justiției, împreună cu Agenția Națională de Integritate și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;

- întrevederea Avocatului Poporului cu ES domnul Gudsi Osmanov, Ambasadorul Republicii Azerbaidjan;

- dezbateră *Pluralism și voci critice - noua directivă europeană anti-SLAPP*, organizată de Centrul de Expertiză Europeană EUROPULS;

- întrevederea Avocatului Poporului, cu ES domnul Jean-Marc Berthon, Ambasadorul francez pentru drepturile persoanelor LGBT+;

- *Forumul privind Statul de Drept*, organizat de Facultatea de Drept a Universității din București, Reprezentanța Comisiei Europene în România și Fundația Konrad Adenauer;

- reuniunea Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, organizată de Ministerul Justiției;

- întrevederea Avocatului Poporului cu doamna Anna Riatti, Reprezentanta UNICEF în România;

- întrevederea Avocatului Poporului cu reprezentanții Ministerului Justiției, privind transpunerea Directivei (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”);

- întâlnirea Avocatului Poporului cu 30 de seniori, persoane vârstnice, vulnerabile, la sediul Asociației „Niciodată Singur”;

- întrevederea cu reprezentanții Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA);

- întrevederea cu reprezentanții Centrului Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migrației (ICMPD), pe tema creării și definitivării Mecanismului Independent de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale ale persoanelor supuse procedurilor de screening;

- întâlnirea de lucru în cadrul proiectului Sprijin pentru implementarea Pactului privind Migrația și Azilul, organizată de Inspectoratul General pentru Imigrări și Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migrației;

- întâlnirea cu 15 participanți din Siria, Palestina, Liban și Irak, participanți la programul de pregătire specializat în consolidarea capacităților instituționale - *Institutional Capacity-Building in Support for Democratic and Inclusive Governance*, derulat de Ministerul Afacerilor Externe, în parteneriat cu Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare;

- întrevederea Avocatului Poporului cu domnul Pablo Zapata, reprezentantul UNHCR în România;

- întrevederea online cu doamna Nikoletta Douratsou, monitor al drepturilor fundamentale în cadrul FRONTEX, responsabilă de monitorizarea activităților operaționale din România;

- exercițiul de testare *Toolbox screening*, organizat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, la Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Sighetu Marmatei în perioada 24 noiembrie - 5 decembrie 2025, la care au participat reprezentanți ai: UNHCR, FRONTEX, Agenției Uniunii Europene pentru Azil - EUAA, Consiliului Național Român pentru Refugiați, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș;

- debriefing-ul exercițiului de testare *Toolbox screening*, desfășurat la Sighetu Marmatei în perioada 24 noiembrie - 5 decembrie 2025, organizat de Centrul Internațional pentru Dezvoltare a Politicilor de Migrație.

✓ **demersuri la nivelul autorităților din România:**

- întocmirea răspunsului instituției Avocatul Poporului la solicitarea Secretariatului General al Guvernului pe marginea Anexei privind rezultatele monitorizării respectării standardelor reglementate prin Legea nr. 544/2001 privind accesul liber la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, la nivelul instituției Avocatul Poporului;

- corespondență cu Guvernul României privind planificarea și elaborarea unui Plan Național de Acțiune pentru Drepturile Omului de către România;

- corespondența cu Ministerul Afacerilor Externe pe marginea Documentului nr. 31 din 26.02.2025, emis de Departamentul de Educație, Cultură, Tineret, Sport și Egalitate de Gen al Primăriei Vancicăuți, Ucraina, prin care se impuneau măsuri de eliminare a limbii române din școlile minorităților naționale;

- întocmirea răspunsurilor instituției Avocatul Poporului la solicitările unor organizații neguvernamentale.

✓ **organizare întâlniri de lucru:**

- în data de 17 iunie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale (Liderjust Association, Centrul pentru Jurnalism Independent, APADOR-CH, Centrul de Resurse Juridice, Funky Citizens, Bankwatch Romania, Floreasca Civica, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, ActiveWatch, Greenpeace Romania, Declic, Agent Green, Asociația Ecologică Regională AER Muntenia) și ai Ministerului Justiției, din perspectiva necesității stabilirii unui mod de cooperare pentru transpunerea Directivei (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”).

- în data de 19 iunie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire de lucru cu reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, pe marginea proiectului de lege privind transpunerea Directivei (UE) 2024/1069 (APADOR-CH, Centrul de Resurse Juridice, Funky Citizens, Bankwatch Romania, Floreasca Civica, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, ActiveWatch, Greenpeace Romania, Declic).

3.3. Informarea cu privire la actele normative cu incidență în materia drepturilor cetățenilor

În contextul fluctuației legislative, în scopul informării publice, în timp real, a cetățenilor, dar și a personalului instituției Avocatul Poporului, au fost întocmite la nivelul biroului, **8 informări**.

3.4. Analiză acte normative

În materia **analizei actelor normative**, evidențiem faptul că Avocatul Poporului studiat și aprofundat legislația internă și internațională aplicabilă în materia migrației și azilului și a participat în mod activ la ședințele de lucru/întâlnirile/lucrările legate de **implementarea Pactului privind migrația și azilul**.

În acest sens, arătăm că, prin **Memorandumul** privind „Aprobarea Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul și a transmiterii acestuia către Comisia Europeană”, inițiat de către domnul Marian-Cătălin Predoiu, în calitate de viceprim-ministru și ministru al afacerilor interne, prin care s-a propus aprobarea **Planului național privind migrația și azilul**, precum și transmiterea acestuia către Comisia Europeană, prin intermediul **Punctelor Naționale de Contact desemnate**, **instituția Avocatul Poporului are sarcina de instituire/adaptare a unui mecanism independent de monitorizare care să evalueze respectarea drepturilor fundamentale** ale resortisanților țărilor terțe și apatrizilor în centrele de primire, custodie publică, screening, tranzit și pe tot parcursul procedurilor de

azil și returnare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1348, 2024/1349, 2024/1356 și Directiva (UE) 2024/1346, **în centrele de primire și pe parcursul procedurilor de azil.**

Cu luarea în considerare a rolului constituțional și legal, instituția Avocatul Poporului a fost de acord să-și asume în cadrul acestui mecanism, un rol activ, profesionist și independent, în deplină conformitate cu exigențele europene.

Obiectivul este ca România să îndeplinească la termen obligațiile prevăzute de Regulamentul (UE) 2024/1356, garantând în același timp, respectarea drepturilor fundamentale ale tuturor persoanelor aflate sub incidența procedurilor de screening și azil.

În scopul realizării *Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul*, instituția Avocatul Poporului are sarcina de instituire/adaptare a unui mecanism independent de monitorizare care să evalueze respectarea drepturilor fundamentale în centrele de primire și pe parcursul procedurilor de azil.

Referitor la pregătirea și ducerea la îndeplinire a *Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul*, se pot reține și următoarele aspecte:

- **Mecanismul a fost deja constituit** prin ordin al Avocatului Poporului, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1356 și cu Planul Național de Implementare a Pactului;
- **Acesta beneficiază de reprezentare la nivel central și teritorial, urmând să devină operațional la data de 12 martie 2026, sub rezerva adoptării legislației în materie;**
- Membrii Mecanismului dețin competențe specifice și experiență anterioară în domeniul protejării drepturilor fundamentale în instituții de cazare în regim supravegheat, dobândite prin activitatea desfășurată în cadrul Domeniului apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului, Domeniului armată, justiție, poliție, penitenciare și Domeniului privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante în locurile de detenție - MNP;
- În contextul adoptării Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul și al demarării activităților necesare punerii în aplicare a măsurilor prevăzute în acest document strategic, instituția Avocatul Poporului a participat, alături de Poliția de Frontieră Română, de agențiile europene competente în domeniul frontierelor externe și al azilului, precum și de Europol, la exercițiul de testare *Toolbox screening*, organizat în perioada 24 noiembrie - 5 decembrie 2025.

Reprezentanții Avocatului Poporului au participat la reuniunile de lucru la nivel tehnic, în vederea corelării legislației naționale cu dispozițiile Regulamentelor din cadrul Pactului privind Migrația și Azilul. De asemenea, în cadrul unui grup de lucru, împreună cu structurile MAI implicate, a fost elaborat Proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Pactului privind Migrația și Azilul, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul străinilor și apatrizilor. Activitatea s-a desfășurat pe o platformă online, într-un folder comun dedicat, coordonarea tehnică fiind asigurată de Departamentul IT al ICMPD.

*

Pentru a veni în sprijinul studenților și masteranzilor care au solicitat efectuarea unor stagii de practică în cadrul instituției Avocatul Poporului, *stagiile de practică* au fost derulate în format fizic, dar și online:

Astfel, de-a lungul anului au fost efectuate **6 stagii de practică**, de către **53 de studenți și masteranzi** din cadrul: Facultății de Drept - Universitatea din București, Facultății de Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu” din București, Facultății de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București și Facultății de Drept din cadrul Academiei de Științe Economice din București.

De asemenea, au fost semnate acorduri/convenții de practică cu mai multe universități și asociații studențești, în vederea efectuării stagiilor de practică, în cadrul programelor de studii universitare de licență sau masterat:

- Acord-cadru privind efectuarea stagiului de practică, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și Facultatea de Drept - Universitatea Din București;
- Convenție de colaborare pentru practica studenților/masteranzilor, încheiată între Instituția Avocatul Poporului și Universitatea „Titu Maiorescu” din București;
- Acord privind efectuarea stagiilor de practică de specialitate, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca;
- Acord de parteneriat, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și Asociația Studenților la Drept Iași (ASD);
- Acord de colaborare, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și ELSA Cluj-Napoca;
- Protocol de Practică Postuniversitaria, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și ELSA Suceava.

Acțiuni și evenimente organizate împreună cu instituții de învățământ superior

- întâlnirea cu 15 studenți din cadrul Facultăților de Drept - Universitatea din București și Universitatea „Nicolae Titulescu” din București, organizată în cadrul evenimentului *Freshers' Week*.

- întâlnirea cu un grup de 10 studenți din cadrul Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării - Universitatea din București, în cadrul unei vizite de documentare, în cadrul cursului despre instituțiile publice.

*

În ceea ce privește *pregătirea profesională*, la nivelul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare, au fost derulate 7 activități:

- *Accesarea fondurilor europene, Comunicarea în administrația publică, Etică și integritate, Fonduri europene*, organizate de Centrul de Formare APSAP;
- *Elemente de bază pentru înțelegerea securității cibernetice: concepte esențiale pentru utilizatori și bune practici*, organizat de Institutul Național de Administrație;
- *Atelier digital cu Google - Creșterea eficienței activităților din administrația publică prin utilizarea soluțiilor de inteligență artificială*, organizat de Institutul Național de Administrație;
- *Reziliența cibernetică în administrația publică: de la tendințe la bune practici*, organizat de Institutul Național de Administrație, Directoratul Național de Securitate Cibernetică și Centrul Euro-Atlantic pentru Reziliență.

**

Pentru a veni în sprijinul cetățenilor interesați de activitatea domeniilor de activitate și a birourilor teritoriale, încă din anul 2022, au fost create rubrici dedicate pe site-ul instituției - *Activitate* - unde sunt postate săptămânal, exemple din cazuistica relevantă.

✓ Alte activități specifice la nivelul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare: întocmirea Raportului de activitate al instituției Avocatul Poporului pentru anul 2024; primirea, analizarea și verificarea rezumatelor elaborate de domeniile de activitate și cele 15 birouri teritoriale, în legătură cu demersuri relevante ale instituției și transmiterea pentru postarea pe site-ul instituției; verificarea, corectarea, elaborarea, documentarea, expedierea rapoartelor speciale; gestionarea documentelor primite/transmise prin Poșta specială; traducerea tuturor invitațiilor și solicitărilor primite de la Ombudsmani sau alte organizații cu care colaborează instituția Avocatul Poporului; răspunsuri la solicitările primite din partea mass-media/ONG-uri; gestionarea rubricilor: *Noutăți, Știri, Documente adoptate*

de organisme internaționale, prin transmiterea pentru postare pe site-ul instituției/actualizare a tuturor demersurilor Avocatului Poporului, respectiv răspunsurilor primite, precum și a documentelor adoptate de organisme internaționale în care instituția Avocatul Poporului este membră/colaborează; elaborarea și redactarea Revistei presei.

De asemenea, șeful Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare este și secretarul raportor al Comisiei de monitorizare din cadrul instituției Avocatul Poporului.

Totodată, unul din angajații biroului asigură: implementarea dispozițiilor legale privind declarațiile de avere și interese la nivelul instituției Avocatul Poporului; primirea, înregistrarea și soluționarea raportărilor interne privind încălcări ale legii în cadrul instituției Avocatul Poporului; activitatea de prevenire și soluționare a conflictelor de interese, precum și transmiterea, prin intermediul platformei securizate dedicate, a solicitărilor de certificare de semnătură electronică, Serviciului de Telecomunicații Speciale.

3.5. Comunicarea și relațiile instituției Avocatul Poporului cu mass-media

În scopul întăririi relației cu mass-media din întreaga țară, Avocatul Poporului a acordat, în 2025, o atenție deosebită monitorizării, la nivel central, a aspectelor sesizate de către presa de la nivel local. În același timp, reprezentanții birourilor teritoriale au manifestat și ei o atitudine pro-activă, menținând constant legătura cu mass-media locală, prin participarea la emisiuni, acordarea de interviuri sau declarații.

*

§ În data de 11 februarie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanții mass-media, în cadrul căreia a fost prezentat *Rezumatul Raportului Anual 2024*. (AGERPRES, Euronews, Prima TV, Antena3)

§ În data de 7 mai 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind fenomenul violenței domestice în România*.

§ În data de 28 mai 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind siguranța rutieră în România*.

§ În data de 23 octombrie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind situația persoanelor vârstnice expuse unui risc mai mare de sărăcie și excluziune socială*.

§ În data de 10 decembrie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate*.

**

În anul 2025, instituția Avocatul Poporului a fost menționată într-un total de 7.845 materiale, după cum urmează:

- emisiuni TV: 629 mențiuni;
- emisiuni Radio: 291 mențiuni;
- articole din presa tipărită: 62 mențiuni;
- articole apărute pe site-uri de știri: 6.863 mențiuni, din care: articole din presa locală, 2. 218 și articole din presa națională, 4.645.

***

În final, subliniem faptul că la nivelul Serviciului contencios se realizează și activitatea de difuzare a informațiilor de interes public și soluționarea petițiilor, inclusiv pentru mass-media, formulate în temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare (activitate ce face obiectul unui raport distinct care va fi postat pe pagina de internet a instituției Avocatului Poporului), respectiv de soluționare a petițiilor întemeiate pe art. 31 din Constituție, privind dreptul la informație.

CAPITOLUL IX

RESURSE UMANE, MATERIALE ȘI BUGETARE

Secțiunea 1 - Resurse umane

Instituția este condusă de Avocatul Poporului, asistat de 6 adjuncți, care au calitatea de secretar de stat, specializați pe șase domenii de activitate din cele șase existente.

În cadrul instituției Avocatul Poporului funcționează, în subordinea directă a Avocatului Poporului, Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analizează acte normative, relații externe și comunicare, fiind compus din trei structuri, având competențe bine delimitate: Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic și Biroul analizează acte normative, relații externe și comunicare.

În teritoriu, activitatea se desfășoară prin cele 15 birouri teritoriale, organizate pe criteriul geografic al curților de apel precum și prin cele 3 centre zonale ale Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție. Centrul Zonal București este cuprins în structura centrală a instituției.

Personalul existent în instituție, la 31.12.2025, de 139 salariați, este format din: 7 demnitari, 1 director coordonator, 1 șef serviciu, 4 șefi de birou, 109 consilieri, 3 experți, 3 referenți, 10 șoferi la care se adaugă 1 consilier la Cabinetul Avocatului Poporului. Dintre aceștia, 97 sunt femei și 42 sunt bărbați.

Structura organizatorică a instituției Avocatul Poporului este prevăzută în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției și reflectă domeniile de activitate, astfel cum sunt stabilite prin lege.

Activitatea economică și administrativă a instituției este coordonată de directorul coordonator.

În cadrul instituției funcționează Consiliul Consultativ, care este compus din Avocatul Poporului, adjuncții acestuia, directorul coordonator, precum și alte persoane desemnate de Avocatul Poporului. Consiliul se întrunește o dată pe săptămâna sau ori de câte ori se consideră necesar, acesta fiind convocat de Avocatul Poporului.

Instituția Avocatul Poporului și-a desfășurat activitatea în anul 2025 cu o schemă de personal ce a cuprins un număr de 161 de posturi finanțate, din care 157 de posturi repartizate la sediul central și la birourile din teritoriu, precum și la cele patru centre zonale; iar 4 posturi la Cabinetul Avocatului Poporului.

La începutul anului 2025, au fost înregistrați 145 salariați și 16 posturi vacante din care 0 posturi de conducere și 16 posturi de execuție. În cursul anului 2025, numărul salariaților intrați a fost 1 și ieșiți din activitate a fost de 7.

La 31 decembrie 2025, au fost înregistrate 22 posturi vacante de execuție, după cum urmează: 19 posturi contractuale durată nedeterminată și 3 posturi contractuale durată determinată la Cabinetul Avocatului Poporului.

Personalului instituției Avocatul Poporului îi sunt aplicabile prevederile Statutului personalului din structurile de specialitate ale Parlamentului.

Referitor la pregătirea profesională a personalului din cadrul Instituției Avocatul Poporului conform art. 43 alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului *„personalul instituției are atât dreptul, cât și obligația de a-și perfecționa permanent pregătirea profesională, inclusiv prin participarea la cursuri de pregătire profesională.”*

Pentru realizarea Planului anual de formare și pregătire profesională, personalul instituției a participat la o serie de cursuri/seminare/webinare/ de instruire, care au contribuit la dezvoltarea abilităților profesionale și îmbunătățirea cunoștințelor; dobândirea unor cunoștințe avansate, necesare pentru realizarea activităților profesionale; actualizarea cunoștințelor specifice postului; asimilarea de cunoștințe utile în contextul profesional; dobândirea unor abilități de relaționare și la folosirea cu eficiență a timpului de lucru; atingerea obiectivelor stabilite în raportul de evaluare.

Pentru verificarea realizării obiectivelor profesionale stabilite pentru anul 2024, la începutul anului, întreg personalul contractual al instituției a fost evaluat și i-au fost comunicate obiectivele pentru anul 2025. Personalul al cărui contract individual de muncă a fost încetat/suspendat/modificat, a fost evaluat pentru perioada de până la data încetării/suspendării/modificării contractului individual de muncă.

Secțiunea a -2-a - Resurse materiale și bugetare

În anul 2025, instituției Avocatul Poporului i s-au alocat credite bugetare și de angajament în valoare de **25.980.000 lei** prin **Legea nr. 9/2025 a bugetului de stat pe anul 2025**.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2025 *cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2025*, instituția Avocatul Poporului:

- a restituit credite bugetare și de angajament în suma de 700.000 lei de la *Titlul I Cheltuieli de personal*, economie datorată diminuării sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare prin aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36 din 30 iunie 2025 pentru stabilirea unor măsuri privind personalul plătit din fonduri publice;

- a primit credite bugetare și de angajament în sumă de 400.000 lei la *Titlul II Bunuri și servicii*, pentru asigurarea sumelor necesare prelungirii contractului de închiriere la sediul central până la finele anului 2025 și în sumă de 36.000 lei la *Titlul XI Alte cheltuieli*, necesară achitării „Sumelor aferente persoanelor cu handicap neîncadrate” aferente lunilor octombrie și noiembrie 2025, diferența datorându-se majorării salariului de bază minim brut pe țară, aplicabil în anul 2025, de la 3.700 lei, la 4.050 lei.

Instituția Avocatul Poporului a realizat, pe parcursul anului 2025, economii în valoare de **287.000 lei**, sumă pe care a restituit-o bugetului de stat cu ocazia disponibilizării bugetare, rămânând astfel de executat credite bugetare și de angajament în sumă de **25.429.000 lei**.

Instituția Avocatul Poporului s-a încadrat în creditele bugetare rămase de executat în cursul anului 2025.

Execuția bugetară a anului 2025 s-a realizat în proporție de **99,78%** din bugetul alocat.

CAPITOLUL X

AUDIT ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR

În anul 2025, activitatea de audit public interne s-a desfășurat în baza prevederilor Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, a Normelor Generale privind exercitarea activității de audit public intern aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1086/2013 și a Planului anual de audit public intern pentru anul 2025, aprobat de Avocatul Poporului.

Planificarea misiunilor de audit public intern efectuate a fost fundamentată pe baza principiului periodicității și a avut în vedere, cu prioritate, solicitările Avocatului Poporului, recomandările Unității Centrale de Armonizare pentru Auditul Public Intern din cadrul Ministerului Finanțelor și a Curții de Conturi a României.

Astfel, au fost desfășurate 8 misiuni de audit public intern, din care 6 misiuni au fost planificate și 2 misiuni *ad-hoc* neplanificate, efectuate la solicitarea Avocatului Poporului.

1. **Evaluarea achizițiilor publice**
2. **Evaluarea activității Biroului Teritorial Bacău**
3. **Evaluarea activității Biroului Teritorial Craiova**
4. **Evaluarea activității Centrului Zonal Bacău**
5. **Evaluarea activității Domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale**
6. **Evaluarea sistemului de prevenire a corupției 2025**

Misiunile *ad-hoc* neplanificate, solicitate de Avocatul Poporului, au avut în vedere:

- asigurarea referitoare la conformitatea/regularitatea informațiilor din dosarele personale ale salariaților cu cele înregistrate în aplicația informatică REVISAL
- asigurarea referitoare la conformitatea/regularitatea relațiilor contractuale de muncă ale unui angajat cu instituția Avocatul Poporului.

Pe lângă misiunile de audit public intern planificate, în anul 2025 au fost desfășurate și activități de consiliere cu caracter informal, fără asumarea responsabilităților manageriale.

*

În final, reamintim cele **4 rapoarte speciale** elaborate de instituția Avocatul Poporului în cursul anului 2025:

- ***Raport special privind fenomenul violenței domestice în România***, înaintat prim-ministrului și președinților celor două camere ale Parlamentului;
- ***Raport special privind siguranța rutieră în România***, înaintat prim-ministrului și președinților celor două camere ale Parlamentului;
- ***Raport special privind situația persoanelor vârstnice expuse unui risc mai mare de sărăcie și excluziune socială***, înaintat prim-ministrului și președinților celor două camere ale Parlamentului;
- ***Raport special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate***, înaintat prim-ministrului, președinților celor două camere ale Parlamentului, ministrului afacerilor externe și ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale.

De asemenea, activitatea instituției în anul 2025 - **recomandările emise de Avocatul Poporului și răspunsurile autorităților la acestea, rapoartele speciale, acțiunile în contencios administrativ formulate, excepțiile directe ridicate de Avocatul Poporului, obiectiile formulate de Avocatul Poporului, precum și rezumate ale unor dosare instrumentate** - se regăsește pe site-ul instituției Avocatul Poporului, www.avp.ro, la secțiunile dedicate.